

ევროპული ციხის წესები: მინისტრთა კომიტეტი იღებს ახალ რეკომენდაციას: 2006 წლის 11 იანვარს, ოთხშაბათს გამართულ პირველ პლენარულ შეხვედრაზე მინისტრთა მოადგილეებმა მიიღეს ახალი რეკომენდაცია, რომელმაც განაახლა ევროპული ციხის წესების შესახებ რეკომენდაცია, ახლახან მიღებული ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტული სამართლისა და წამების აღკვეთის კომიტეტის (CPT) სტანდარტების გათვალისწინებით.

ევროპის საბჭო
მინისტრთა კომიტეტი

მინისტრთა კომიტეტის
რეკომენდაცია Rec(2006)2
წერილობითი სახელმწიფოებისადმი
ევროპულ ციხის წესებთან დაკავშირებით

(მიღებულია მინისტრთა კომიტეტის მიერ 2006 წლის 11 იანვარს
მინისტრთა მოადგილეების 952-ე შეხვედრაზე)

მინისტრთა კომიტეტი, თანახმად ევროპის საბჭოს წესდების მე-15-ე .ბ მუხლის პირობებისა,

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციისა და ადამიანის უფლებათა ევროპის სასამართლოს პრეცედენტული სამართლის გათვალისწინებით;

ასევე წამების, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობისა თუ სასჯელის აღკვეთის ევროპული კომიტეტის მუშაობისა და განსაკუთრებით, მის ანგარიშებში შემუშავებული სტანდარტების გათვალისწინებით;

იმის გამეორებით, რომ არავის არ უნდა აღეკვეთოს თავისუფლება გარდა უკიდურესი შემთხვევისა და კანონით დადგენილი პროცედურის გათვალისწინებით;

იმის ხაზგასმით, რომ საპატიმრო სასჯელების აღსრულება და პატიმრებთან მოპყრობა საჭიროებს უსაფრთხოების, უშიშროებისა და დისციპლინის საკითხების გათვალისწინებას ასევე ციხის ისეთი პირობების უზრუნველყოფას, რომელიც არ ხელყოფს ადამიანის ღირსებას, არამედ იძლევა პატიმართათვის სარეაბილიტაციო პროგრამებში მონაწილეობის და დასაქმების საშუალებას, რითაც მათ ამახადებს საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის, მნიშვნელოვნად მიიჩნევა რა, რომ ევროპის საბჭოს წევრმა ქვეყნებმა განაგრძონ პენიტენციური პოლიტიკასთან დაკავშირებული საერთო პრინციპების განახლება და დაცვა;

უფრო მეტიც, იმის გათვალისწინებით, რომ ამგვარი საერთო პრინციპების დაცვა და შესრულება გააძლიერებს საერთაშორისო თანამშრომლობას ამ სფეროში;

აღნიშნავს რა სოციალურ ცვლილებებს, რომელთაც ზეგავლენა მოახდინეს ევროპაში პენიტენციურ სფეროში მიმდინარე მნიშვნელოვან მოვლენებზე ბოლო ორი ათწლეულის განმავლობაში;

ხელახლა ადასტურებენ რა ევროსაბჭოს მინისტრთა კომიტეტის რეკომენდაციებში მოცემულ სტანდარტებს, რომლებიც ეხება პენიტენციური პოლიტიკისა და პრაქტიკის სპეციფიურ ასპექტებს და განსაკუთრებით No. R (89) 12 ციხეებში განათლების შესახებ, No. R (93) 6 რომელიც შეეხება ციხეს და ციხეში გადამდები დაავადებების, მათ შორის შიდსის და სხვა პრობლემების კონტროლის კრიმინოლოგიურ ასპექტებს, No. R (97) 12 კადრების შესახებ, რომელიც ასრულებს სანქციებს და ზომებს, No. R (98) 7 რომელიც ეხება ციხეებში ჯანდაცვის ეთიკურ და ორგანიზაციულ ასპექტებს, No. R (99) 22 რაც შეეხება ციხეების გადატვირთულობას და ციხის მოსახლეობის ინფლაციას, Rec(2003)22 პირობით-ვადამდე გათავისუფლებას, და Rec (2003)33 ციხეების ადმინისტრაციის მიერ უვადო პატიმრობა მისჯილებისა და სხვა გრძელვადიანი სასჯელმისჯილების მართვას;

გაეროს პატიმრებთან მოპყრობის მინიმალური სტანდარტული წესების გათვალისწინებით;

იმის გათვალისწინებით, რომ მინისტრთა კომიტეტის რეკომენდაცია No. R (87) 3 ევროპულ ციხის წესების შესახებ საჭიროებს არსებით დამუშავებას და განახლებას, რათა ასახოს პენიტენციურ პოლიტიკაში, სასჯელის მისჯის პრაქტიკაში და ევროპაში ციხეების მართვის სისტემაში მომხდარი ცვლილებები და განვითარებები;

რეკომენდაციას იძლევა, რომ წევრმა სახელმწიფოებმა:

- საკუთარ კანონმდებლობაში, პოლიტიკასა და პრაქტიკაში იხელმძღვანელონ იმ წესებით, რომლებიც მოცემულია ამ რეკომენდაციის დანართში და იკავებს მინისტრთა კომიტეტის ევროპულ ციხის წესებზე რეკომენდაცია R. (87) 3-ის ადგილს;
- უზრუნველყონ, რათა ეს რეკომენდაცია და ტექსტს თანდართული კომენტარები ითარგმნოს და გავრცელდეს რაც შეიძლება ფართოდ და უფრო კონკრეტულად მის სასამართლო ხელისუფლების წარმომადგენლებს შორის, ციხეების პერსონალსა და პატიმრებში.

რეკომენდაცია REC (2006)2 –ის დანართი

ნაწილი I

ძირითადი პრინციპები

1. ყველა თავისუფლებააღკვეთილ ადამიანს უნდა მოეპყრან მისი უფლებების პატივისცემით.
2. თავისუფლებააღკვეთილი პირები ინარჩუნებენ ყველა უფლებას, რომელიც კანონიერად არ ერთმევათ იმ გადაწყვეტილების საფუძველზე, რომლითაც მათ უსჯიან სასჯელს ან უფარდებენ პატიმრობას.
3. თავისუფლებააღკვეთილ პირთა მიმართ დაწესებული შეზღუდვები უნდა იყოს მინიმალურად აუცილებელი და იმ ლეგიტიმური ამოცანის თანაზომიერი, რომლისთვისაც ხდება მათი დაწესება.
4. ადამიანის უფლებების შემლახავი ციხის პირობების არსებობა არ არის გამართლებული რესურსების ნაკლებობით.

5. ცხოვრება ციხეში შეძლებისდაგვარად უნდა უახლოვდებოდეს საზოგადოებაში ცხოვრების პოზიტიურ ასპექტებს.
6. პატიმრობის მართვა ისე უნდა მოხდეს, რომ ხელი შეუწყოს თავისუფლებააღკვეთილ პირთა რეინტეგრაციას თავისუფალ საზოგადოებაში.
7. სამოქალაქო საზოგადოების შეძლებისდაგვარი ჩართვა ციხის ცხოვრებაში და თანამშრომლობა სოციალურ სამსახურებთან.
8. ციხის პერსონალი ახორციელებს მნიშვნელოვან საზოგადოებრივ სამსახურს და მათი დასაქმება, პროფესიული მომზადება და მუშაობის პირობები უნდა აძლევდეს მათ საშუალებას პატიმრებზე ზრუნვის მაღალი სტანდარტები შეინარჩუნონ.
9. ყველა ციხე უნდა ექვემდებარებოდეს რეგულარულ სამთავრობო ინსპექტირებას და დამოუკიდებელ მონიტორინგს.

არეალი და გამოყენება

10.1 ევროპული ციხის წესები გამოიყენება იმ პირთა მიმართ, რომელთა მოთავსება მოხდა საპატიმროში სასამართლო ხელისუფლების მიერ ან რომელთაც გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველზე აღეკვეთათ თავისუფლება.

10.2 პრინციპში, პირები რომელთა მოთავსება მოხდა საპატიმროში ან რომელთაც აღეკვეთათ თავისუფლება გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველზე მხოლოდ სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში უნდა იყონ მოთავსებული, ანუ ამ ორი კატეგორიის პირთათვის განკუთვნილ დაწესებულებებში.

10.3 ეს წესები აგრეთვე ეხება იმ პირებს:

ა. რომლებიც შეიძლება აღმოჩნდნენ ციხეში ნებისმიერი სხვა მიზეზის გამო; ან

ბ. რომლებიც მოთავსდნენ საპატიმრო დაწესებულებაში სასამართლო ხელისუფლების მიერ ან თავისუფლება აღეკვეთათ გამამტყუნებელი განაჩენის საფუძველზე და რომლებიც, რაიმე მიზეზის გამო, სხვაგან არიან მოთავსებული.

10.4 ყველა პირი, რომლებიც მოთავსებულია ციხეში, ან 10.3.ბ-ე პარაგრაფში მითითებული წესისამებრ არის დაკავებული, ამ წესების მიხედვით იწოდება პატიმრად.

11.1 18 წლამდე ასაკის ბავშვები არ უნდა იყვნენ მოთავსებული მოზრდილთა ციხეში, არამედ მათთვის სპეციალურად განკუთვნილ დაწესებულებაში.

11.2 თუ იშვიათ შემთხვევებში ბავშვები მაინც არიან მოთავსებული ასეთ დაწესებულებაში, უნდა არსებობდეს სპეციალური დებულებები, რომლებიც ითვალისწინებს მათ სტატუსს და საჭიროებებს.

12.1 პირები, რომლებიც ფსიქიურად დაავადებულები არიან და რომელთა ფსიქიკური მდგომარეობა შეუთავსებელია ციხეში პატიმრობასთან, უნდა მოთავსდნენ სპეციალურად მათთვის განკუთვნილ დაწესებულებაში.

12.2 მიუხედავად ამისა, თუ ასეთი პირები მაინც იმყოფებიან პატიმრობაში, უნდა არსებობდეს სპეციალური რეგულაციები, რაც ითვალისწინებს მათ სტატუსსა და საჭიროებებს.

13. ამ წესების გამოყენება უნდა მოხდეს მიუკერძოებლად, დისკრიმინაციის გარეშე სქესის, რასის, კანის ფერის, ენის, რელიგიის, პოლიტიკური თუ სხვა მოსაზრების, ეროვნული ან სოციალური წარმომავლობის, ეროვნული უმცირესობისადმი კუთვნილების, საკუთრების, წარმომავლობის ან სხვა მდგომარეობის საფუძველზე.

ნაწილი II

მიღება

14. არცერთი პირის მიღება ან მოთავსება საპატიმრო დაწესებულებაში არ უნდა მოხდეს შესაბამისი სათანადო აქტის გარეშე ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.

15.1 მიღებისას თითოეულ პატიმართან დაკავშირებით შემდეგი დეტალების დაუყოვნებლივი დაფიქსირება უნდა მოხდეს:

ა. პატიმრის პირადობის დამადასტურებელი ინფორმაცია;

ბ. დაპატიმრების მიზეზი და პასუხისმგებელი პირი, რომელმაც გასცა შესაბამისი განკარგულება;

გ. მიღების დღე და საათი;

დ. პატიმრის პირადი ნივთების ნუსხა, რომლებიც უნდა მოთავსდეს საპატიმრო დაწესებულების შემნახველ განყოფილებაში 31-ე წესის შესაბამისად;

ე. ყოველი ხილული დაზიანება და საჩივარი მოყვანამდე განცდილ ცუდად მოპყრობასთან დაკავშირებით;

ვ. სამედიცინო საიდუმლოებას დაქვემდებარებული ნებისმიერი ინფორმაცია პატიმრის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებით, რომელსაც მნიშვნელობა აქვს პატიმრის ან სხვათა ფიზიკური ან ფსიქიკური კეთილდღეობისთვის.

15.2 მიღებისას ყველა პატიმარს უნდა მიაწოდონ ინფორმაცია 30-ე წესის შესაბამისად.

15.3 მიღების შემდეგ დაუყოვნებლივ უნდა გაიცეს შეტყობინება პატიმრის საპატიმრო დაწესებულებაში მოთავსების შესახებ 24.9 –ე წესის შესაბამისად.

16. მიღებიდან შეძლებისდაგვარად მალე:

ა. პატიმრის ჯანმრთელობის შესახებ ინფორმაციას უნდა დაემატოს 42-ე მუხლის შესაბამისად სამედიცინო შემოწმების ჩატარება;

ბ. პატიმრისათვის უსაფრთხოების სათანადო დონე უნდა განისაზღვროს 51-ე წესის შესაბამისად;

გ. უსაფრთხოებისადმი საშიშროება, რომელსაც პატიმარი წარმოადგენს უნდა განისაზღვროს 52-ე მუხლის შესაბამისად;

დ. პატიმრის სოციალური მდგომარეობის შესახებ არსებული ნებისმიერი ინფორმაცია უნდა შეფასდეს რათა მოხდეს მისი პირადი საჭიროებების გადაწყვეტა; და

ე. მსჯავრდებულების შემთხვევაში საჭირო ზომების გათვალისწინება უნდა მოხდეს იმ პროგრამების განსახორციელებლად, რომლებიც გათვალისწინებულია ამ წესების VIII ნაწილით.

განაწილება და განთავსება

17.1 პატიმრების განთავსება უნდა მოხდეს შეძლებისდაგვარად ახლოს მათ სახლებთან ან სოციალური რეაბილიტაციის ადგილებთან.

17.2 განთავსება ასევე უნდა ითვალისწინებდეს სისხლისსამართლის საქმის გამოძიების გაგრძელების მოთხოვნებს, ასევე უსაფრთხოებისა და უშიშროების საჭიროებებს და ყველა პატიმართათვის სათანადო რეჟიმების უზრუნველყოფის საჭიროებებს.

17.3 რამდენადაც შესაძლებელია პატიმრებთან უნდა ჩატარდეს კონსულტაცია მათი საწყისი განთავსების ადგილის შესახებ, ასევე ერთი დაწესებულებიდან სხვა დაწესებულებაში შემდგომი გადაყვანისას.

18.1 პატიმრებისათვის უზრუნველყოფილი შენობა, განსაკუთრებით კი, საძინებელი კორპუსი, უნდა პასუხობდეს ადამიანის ღირსების პატივისცემის და შეძლებისდაგვარად ასევე განმარტობის მოთხოვნებს. ასევე დაცული უნდა იყოს ჯანმრთელობისა და ჰიგიენის მოთხოვნები, კლიმატური პირობებისა და განსაკუთრებით ფართის ოდენობის, ჰაერის მოცულობის, განათების და ვენტილაციის პირობების გათვალისწინებით.

18.2 ყველა შენობაში, სადაც პატიმრები ცხოვრობენ, მუშაობენ ან იკრიბებიან:

ა. ფანჯრები უნდა იყოს საკმარისად დიდი, რათა საშუალება მისცეს პატიმრებს იკითხონ ან იმუშაონ ბუნებრივი განათებისას ნორმალურ პირობებში, ასევე სუფთა ჰაერის მოძრაობა მოხდეს, გარდა იმ შემთხვევისა როცა არსებობს ჰაერის კონდიციონირების სისტემა;

ბ. ხელოვნური განათება უნდა აკმაყოფილებდეს მიღებულ ტექნიკურ სტანდარტებს; და

გ. უნდა არსებობდეს სიგნალიზაციის სისტემა, რომელიც საშუალებას მისცემს პატიმრებს დაუყოვნებლივ დაუკავშირდნენ პერსონალს.

18.3 კონკრეტული მინიმალური მოთხოვნები 1 და 2 პარაგრაფში მოცემული საკითხების გათვალისწინებით მოცემული უნდა იყოს ეროვნულ კანონმდებლობაში.

18.4 ეროვნული კანონმდებლობა უნდა ითვალისწინებდეს მექანიზმებს, რომლებიც უზრუნველყოფს იმას, რომ ამ მოთხოვნების დარღვევა არ მოხდეს ციხეების გადატვირთულობით.

18.5 პატიმრების განთავსება ღამით ჩვეულებრივ, უნდა მოხდეს ინდივიდუალურ საკნებში გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა უმჯობესია მათი მოთავსება საერთო საძინებელში.

18.6 საცხოვრებლის საერთო გამოყენება უნდა იყოს შესაძლებელი მხოლოდ მაშინ, თუ ეს ამ მიზნის შესაბამისია და პატიმრებიც ეთავსებიან ერთმანეთს.

18.7 პატიმრებს შეძლებისდაგვარად უნდა მიეცეთ არჩევანის შესაძლებლობა სანამ მიეთითებათ საძინებლის ერთობლივი გამოყენება.

18.8 პატიმრების კონკრეტულ დაწესებულებაში მოთავსების ან სასჯელაღსრულების დაწესებულების კონკრეტულ განყოფილებებში განთავსების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას უნდა მოხდეს საპატიმროში მოთავსების შემდეგი პირობების სათანადო გათვალისწინება:

ა. მიუსჯელი პატიმრების მისჯილებისაგან ცალკე მოთავსება;

ბ. მამაკაცი პატიმრების ქალი პატიმრებისაგან განცალკევებით მოთავსება; და

გ. ახალგაზრდა მოზრდილი პატიმრების შედარებით ასაკიანი პატიმრებისაგან ცალკე მოთავსება.

18.9 მე-8 პარაგრაფში მოცემული განცალკევებით მოთავსების მოთხოვნების მიმართ შეიძლება გამონაკლისების დაშვება რათა პატიმრებს საშუალება მიეცეთ ღონისძიებებში ერთობლივი მონაწილეობისა. მაგრამ ეს ჯგუფები განცალკევებით უნდა მოათავსონ ღამით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ისინი თანხმობას აცხადებენ ერთად მოთავსებაზე და ციხის ადმინისტრაცია თვლის, რომ ყველა პატიმრისთვის ეს საუკეთესო ვარიანტი იქნება.

18.10 ყველა პატიმრის სადგომი უნდა იყოს იმ პირობებში, რომელიც შეესაბამება მათი გაქცევის, საკუთარი თავისათვის ან სხვისთვის ზიანის მიყენების შესაძლო რისკს და მოიცავს ყველაზე ნაკლებად შემზუდავ უსაფრთხოების ზომებს.

ჰიგიენა

19.1 ციხის ყოველი ნაწილი უნდა იყოს შენახული სათანადო სუფთა მდგომარეობაში.

19.2 როდესაც პატიმრები მოყავთ ციხეში, საკნები და სხვა განყოფილებები, რომლებშიც პატიმართა განთავსება ხდება უნდა იყოს სუფთა.

19.3 პატიმრებს იოლად უნდა მიუწვდებოდეთ ხელი სანიტარული სადგომებისადმი, რომლებიც ჰიგიენურია და განმარტოების საშუალებას იძლევა.

19.4 ადექვატური სამყოფლის უზრუნველყოფა უნდა მოხდეს, რათა ყოველმა პატიმარმა შეძლოს შხაპით ან აბაზანით სარგებლობა კლიმატისადმი შესატყვისი ტემპერატურის პირობებში. თუ ეს შესაძლებელია დღიურად, ან კვირაში ორჯერ მაინც (თუ საჭიროა უფრო ხშირადაც) ზოგადი ჰიგიენის ინტერესებიდან გამომდინარე.

19.5 პატიმრებმა უნდა სუფთად და მოწესრიგებულად იქონიონ ტანსაცმელი და საძინებელი, ასევე პირად ჰიგიენას მიაქციონ ყურადღება.

19.6 ამისათვის ციხის ადმინისტრაციამ უნდა უზრუნველყოს ისინი შესაბამისი საშუალებებით, ტუალეტის და ჰიგიენური საშუალებებითა და მასალებით.

19.7 ქალთა სანიტარული საჭიროებებისათვის სპეციალური უზრუნველყოფა უნდა მოხდეს. ტანსაცმელი და ქვეშაგები

20.1 პატიმრები, რომელთაც არა აქვთ სათანადო ტანსაცმელი ან არ გააჩნიათ საკუთარი სამოსი, უზრუნველყოფილ უნდა იქნენ კლიმატის შესაბამისი ტანსაცმლით.

20.2 ამგვარი ტანსაცმელი არ უნდა იყოს შეურაცხმყოფელი ან ღირსების დამამცირებელი.

20.3 ყველა ტანსაცმელი კარგ მდგომარეობაში უნდა იყოს შენარჩუნებული და საჭიროებისამებრ, შეიცვალოს.

20.4 პატიმრებს, რომელთაც ეძლევათ ციხიდან გასვლის ნებართვა, არ უნდა მოეთხოვოთ ისეთი ტანსაცმლის ტარება, რომელიც შესამჩნევს გახდის მათ სტატუსს.

21. ყოველი პატიმარი უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ცალკე საწოლით და ცალკე სათანადო ქვეშაგებით, რომელიც მოწესრიგებულ მდგომარეობაში უნდა იქონიოს და შეიცვალოს იმდენად ხშირად, რომ მისი სისუფთავე იქნეს დაცული.

კვება

22.1 პატიმრები უნდა იყვნენ უზრუნველყოფილი სათანადო საკვებით, მათი ასაკის, ჯანმრთელობის და ფიზიკური მდგომარეობის, რელიგიის, კულტურის და მუშაობის ხასიათის გათვალისწინებით.

22.2 საკვები რაციონის მოთხოვნები, როგორცაა კალორიულობა და ცილების შემცველობა, გათვალისწინებული უნდა იყოს ეროვნული კანონმდებლობით.

22.3 საკვების მომზადება და საჭმელად გამოტანა უნდა ხდებოდეს ჰიგიენურ პირობებში.

22.4 გათვალისწინებული უნდა იყოს სამჯერადი კვება, გონივრულ ინტერვალებში.

22.5 პატიმრებისათვის სუფთა სასმელი წყალი უნდა იყოს ნებისმიერ დროს ხელმისაწვდომი.

22.6 ექიმმა ან კვალიფიციურმა მედდამ უნდა მოითხოვოს საკვები რაციონის შეცვლა კონკრეტული პატიმრისათვის, როდესაც ეს სამედიცინო მოსაზრებით საჭიროა.

იურიდიული კონსულტაცია

23.1 ყოველ პატიმარს აქვს იურიდიული კონსულტაციის მიღების უფლება და ციხის ადმინისტრაციამ უნდა უზრუნველყოს სათანადო ფართი ასეთი დახმარების ხელმისაწვდომობისათვის.

23.2 პატიმრებს საკუთარი შეხედულებისამებრ ნებისმიერ იურიდიულ საკითხზე შეუძლიათ მიმართონ მათ მიერვე შერჩეულ იურისტ-კონსულტანტს საკუთარი ხარჯებით.

23.3 თუ არსებობს უფასო იურიდიული კონსულტაციის პროგრამა, ციხის ადმინისტრაციამ ამის თაობაზე უნდა აცნობოს ყველა პატიმარს.

23.4 კონსულტაციები და სხვა კომუნიკაციები, ასევე კორესპონდენცია სამართლებრივ საკითხებზე პატიმრებს შორის და მათსა და იურიდიულ კონსულტანტებს შორის უნდა იყოს კონფიდენციალური.

23.5 სასამართლო ხელისუფლებას შეუძლია გამონაკლის შემთხვევებში შეზღუდვები დააწესოს ასეთ კონფიდენციალობაზე სერიოზული დანაშაულის ან ციხის უსაფრთხოებისა და უშიშროების დარღვევის თავიდან ასაცილებლად.

23.6 პატიმრებს ხელი უნდა მიუწვდებოდეთ ან თვითონ ინახავდნენ მათი საქმის სამართალწარმოებასთან დაკავშირებულ დოკუმენტებს.

კონტაქტი გარესამყაროსთან

24.1 პატიმრებს ნებართვა უნდა მიეცეთ რაც შეიძლება ხშირად იქონიონ ურთიერთობა წერილით, ტელეფონით თუ კომუნიკაციის სხვა საშუალებით თავიანთ ოჯახებთან, სხვა პირებთან და გარე ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან, ასევე დაენიშნოთ პაემნები ამ ადამიანებთან.

24.2 კომუნიკაციები და პაემნები შეიძლება დაექვემდებაროს შეზღუდვებს და მონიტორინგს, რომელიც საჭირო იქნება სისხლის სამართლის გამოძიების გასაგრძელებლად, წესრიგის შესანარჩუნებლად, უსაფრთხოებისა და უშიშროების უზრუნველსაყოფად და სისხლის სამართლის დანაშაულთა აღსაკვეთად, დანაშაულის მსხვერპლთა დასაცავად. მაგრამ სასამართლო ხელისუფლების მიერ დაწესებული ასეთი შეზღუდვები, მათ შორის კონკრეტული შეზღუდვები, მაინც უნდა იძლეოდეს კონტაქტის დასაშვებ მინიმალურ დონეს.

24.3 ეროვნული კანონმდებლობა უნდა აკონკრეტებდეს ეროვნულ და საერთაშორისო ორგანოებს და თანამდებობის პირებს, რომლებთანაც კომუნიკაცია პატიმრებს არ უნდა შეეზღუდოთ.

24.4 პაემნების ორგანიზაცია ისე უნდა განხორციელდეს, რომ საშუალება მიეცეთ პატიმრებს შეინარჩუნონ და განავითარონ ოჯახური ურთიერთობები შეძლებისდაგვარად ნორმალურ გარემოში.

24.5 ციხის ადმინისტრაცია უნდა დაეხმაროს პატიმრებს გარე სამყაროსთან ადექვატური კონტაქტის შენარჩუნებაში და უნდა უზრუნველყოს ისინი შესაბამისი მხარდაჭერით.

24.6 ნებისმიერი ინფორმაცია პატიმრის ახლო ნათესავის გარდაცვალების ან სერიოზული ავადმყოფობის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს პატიმარს.

24.7 როდესაც გარემოებები იძლევა ამის საშუალებას პატიმარს უფლება უნდა მიეცეს დატოვოს ციხე ან ბადრაგის თანხლებით ან მარტომ, ავადმყოფი ნათესავის მოსანახულებლად, სატირალში მისასვლელად ან სხვა ჰუმანიტარული მოსაზრებებით.

24.8 პატიმრებს უნდა მიეცეთ საშუალება დაუყოვნებლივ შეატყობინონ თავიანთ ოჯახებს დაპატიმრებისა ან სხვა დაწესებულებაში გადაყვანის შესახებ, ან სერიოზული დაავადებისა თუ დაზიანების შესახებ, რომელიც მათ აწუხებთ.

24.9 ციხეში პატიმრის მოყვანისას, ასევე პატიმრის გარდაცვალებისას ან მისი მძიმე ავადმყოფობისას, ან საავადმყოფოში პატიმრის გადაყვანისას, ციხის ადმინისტრაციამ დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს მის მეუღლეს ან პარტნიორს, ან თუ პატიმარი დაუოჯახებელია, მის უახლოეს ნათესავს ან პატიმრის მიერ სახელდებულ პირს, გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც პატიმარმა თვითონ ითხოვა შეუტყობინებლობა.

24.10 პატიმრებს უნდა მიეცეთ საშუალება რეგულარულად შეიტყონ საზოგადოებრივი საქმეების შესახებ და ამისათვის გამოიწერონ და იკითხონ გაზეთები, პერიოდული გამოცემები და სხვა პუბლიკაციები, მოუსმინონ რადიოს ან სატელევიზიო გადაცემებს გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კონკრეტული აკრძალვაა დაწესებული სასამართლო ხელისუფლების მიერ გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ინდივიდუალურ შემთხვევაში.

24.11 ციხის ხელმძღვანელობამ უნდა უზრუნველყოს, რომ პატიმრებს შეეძლოთ მონაწილეობის მიღება არჩევნებში, რეფერენდუმში და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვა ასპექტებში, თუ კი ასეთი უფლება არ არის შეზღუდული ეროვნული კანონმდებლობით.

24.12 პატიმრებს უნდა მიეცეთ მას-მედიასთან ურთიერთობის ნებართვა, თუკი არ არსებობს ასეთი კომუნიკაციის აკრძალვის ანგარიშგასაწევი მიზეზი უსაფრთხოებისა და უშიშროების მოსაზრებიდან გამომდინარე, რომელიც განპირობებულია საზოგადოებრივი ინტერესით ან დაზარალებულის თუ სხვა პატიმრების პერსონალის დაცვის ინტერესებით.

ციხის რეჟიმი

25.1 ნებისმიერი პატიმრისთვის განკუთვნილი რეჟიმი უნდა შეიცავდეს ღონისძიებების ბალანსირებულ პროგრამას.

25.2 ეს რეჟიმი საშუალებას უნდა აძლევდეს ყველა პატიმარს ყოველდღიურად თავიანთი საკნების გარეთ გაატარონ რაც შეიძლება მეტი დრო, რაც საჭიროა ადამიანური და სოციალური ურთიერთობების ადექვატური დონის შესანარჩუნებლად.

25.3 რეჟიმი ასევე უნდა პასუხობდეს პატიმრის სოციალურ საჭიროებებს.

25.4 განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს იმ პატიმრების საჭიროებებს, რომელთაც გადაიტანეს ფიზიკური, მორალური ან სექსუალური შეურაცხყოფა.

სამუშაო

26.1 სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში პატიმრის მუშაობა უნდა აღიქმებოდეს როგორც ციხის რეჟიმის პოზიტიური ელემენტი და არასდროს არ უნდა იქნეს სასჯელის სახით გამოყენებული.

26.2 ციხის ხელმძღვანელობა უნდა ცდილობდეს სასარგებლო ხასიათის საკმარისი სამუშაოთი პატიმრების უზრუნველყოფას.

26.3 პატიმრისათვის განკუთვნილი სამუშაო უნდა იყოს შეძლებისდაგვარად იმგვარი, რომ უნარჩუნებდეს ან ავითარებდეს პატიმრის მიერ გათავისუფლების შემდგომ თავის რჩენის უნარს.

26.4 მე-13 წესის თანახმად უზრუნველყოფილი სამუშაოს ტიპთან მიმართებაში გენდერულ საფუძველზე არ უნდა არსებობდეს დისკრიმინაცია.

26.5 სამუშაო, რომელიც ასევე მოიცავს პროფესიულ სწავლებას უნდა მიეცეს პატიმრებს, რომლებსაც შეუძლიათ მისგან სარგებლობის მიღება და განსაკუთრებით, ახალგაზრდა პატიმრებს.

26.6 პატიმრებს უნდა შეეძლოთ იმ საქმიანობის ტიპის შერჩევა, რომელშიც მათ სურვილი აქვთ მონაწილეობის – არსებული სამუშაოს ლიმიტის ფარგლებში, აგრეთვე სათანადო პროფესიული შერჩევის, წესრიგისა და დისციპლინის მოთხოვნების შესაბამისად.

26.7 სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მუშაობის ორგანიზაცია და მეთოდები შეძლებისდაგვარად მიახლოებული უნდა იყოს საზოგადოებაში არსებულ სამუშაო სტანდარტებთან რათა მოხდეს პატიმართა მომზადება ჩვეულებრივი პროფესიული ცხოვრებისათვის.

26.8 მიუხედავად იმისა, რომ სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში სამრეწველო კომპანიების მიერ ფინანსური მოგების მიღების მიზნით საქმიანობების განხორციელება შეიძლება მნიშვნელოვანი იყოს სტანდარტების გაუმჯობესებისა და წვრთნის ხარისხის ამაღლებისათვის, მაგრამ პატიმართა ინტერესები არ უნდა დაექვემდებაროს ამ მიზანს.

26.9 სამუშაოს პატიმრებისთვის უზრუნველყოფს სასჯელაღსრულების დაწესებულების ხელმძღვანელობა, ან საკუთარი სახსრებით ან კერძო კონტრაქტორებთან თანამშრომლობით, როგორც სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში, ისე მის გარეთ.

26.10 ყველა შემთხვევაში უნდა ხდებოდეს პატიმართა სამუშაოს სამართლიანი ანაზღაურება.

26.11 პატიმრებს შესაძლებლობა უნდა ჰქონდეთ, რომ მათ მიერ გამომუშავებული ანაზღაურების ნაწილი მაინც დახარჯონ საკუთარი მოხმარებისთვის დაშვებული საგნების შესაძენად, ასევე ანაზღაურების ნაწილი გამოუყონ საკუთარ ოჯახს.

26.12 შეიძლება პატიმრების წახალისება, რომ მათ გამომუშავებული ანაზღაურების ნაწილი დაზოგონ, რომელიც გათავისუფლებისას გადაეცემათ ან გამოყენებული იქნება სხვა შეთანხმებული მიზნებისათვის.

26.13 პატიმრების შრომისას, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების ზომები უნდა იცავდეს მათ ადექვატურად და არ უნდა იყოს ნაკლებად მკაცრი ვიდრე ციხის გარეთ მომუშავეთათვის.

26.14 პატიმართათვის უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გარანტია სამრეწველო ტრამვისას ანაზღაურების შესახებ, მათ შორის პროფესიული დაავადების, რომლის პირობებიც არ უნდა იყოს

ნაკლებად ხელსაყრელი ვიდრე კანონმდებლობითაა გათვალისწინებული ჩვეულებრივ მომუშავე მუშაკთათვის.

26.15 პატიმართა მაქსიმალური დღიური და ყოველკვირეული სამუშაო საათები უნდა იყოს დაფიქსირებული ადგილობრივი წესების ან ჩვეულებების მიხედვით, რომლებიც არეგულირებს თავისუფალ მუშაკთა დასაქმების პირობებს.

26.16 პატიმრებს უნდა ქონდეთ მინიმუმ ერთი დასვენების დღე კვირაში და საკმარისი დრო განათლებისა და სხვა საქმიანობისათვის.

26.17 მომუშავე პატიმრები შეძლებისდაგვარად უნდა ჩართონ ეროვნული სოციალური უსაფრთხოების სისტემებში.

ვარჯიში და დასვენება

27.1 ყოველ პატიმარს უნდა მიეცეს შესაძლებლობა ყოველდღიურად მინიმუმ ერთი საათი მაინც ივარჯიშოს სუფთა ჰაერზე, თუ ამინდი იძლევა ამის საშუალებას.

27.2 ავდრის პირობებში პატიმრებს ალტერნატიული შესაძლებლობა უნდა მიეცეთ სავარჯიშოდ.

27.3 სათანადოდ ორგანიზებული ღონისძიებები, რომლებიც ხელს უწყობს სიჯანსაღეს და უზრუნველყოფს ფიზიკურ ვარჯიშსა და დასვენებას, უნდა წარმოადგენდეს რეჟიმის განუყოფელ ნაწილს.

27.4 სასჯელადსრულების დაწესებულებების ხელმძღვანელობა ხელს უნდა უწყობდეს მსგავს ღონისძიებებს შესაბამისი აღჭურვილობისა თუ ბაზის უზრუნველყოფის მეშვეობით.

27.5 დაწესებულების ადმინისტრაციამ უნდა მოაგვაროს სპეციალური ღონისძიებების ორგანიზების საკითხები იმ პატიმართათვის, რომლებიც ამას საჭიროებენ.

27.6 დასვენების საშუალებები, მათ შორის სპორტი, თამაშები, კულტურული ღონისძიებები, ჰობი და თავისუფალი დროის გატარების სხვა ხერხები, უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი და პატიმრებს შეძლებისდაგვარად მიეცეთ მათი ორგანიზების შესაძლებლობა.

27.7 პატიმრებს ერთმანეთთან ურთიერთობის შესაძლებლობა უნდა მიეცეთ ვარჯიშის დროს და სარეკრეაციო ღონისძიებებში მონაწილეობისას.

განათლება

28.1 ყოველი სასჯელადსრულების დაწესებულება უნდა ცდილობდეს, რომ პატიმრები უზრუნველყოს საგანმანათლებლო პროგრამების ხელმისაწვდომობით, რომლებიც იქნება შეძლებისდაგვარად მრავალმხრივი და უპასუხებს პატიმართა ინდივიდუალურ საჭიროებებს მათი მისწრაფებების გათვალისწინებით.

28.2 პრიორიტეტი უნდა მიენიჭოს პატიმრებს, რომელთაც წერა-კითხვის და ანგარიშის სწავლის საჭიროება აქვთ და რომელთაც აკლიათ საბაზისო და პროფესიული განათლება.

28.3 განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ახალგაზრდა და სპეციალური საჭიროებების მქონე პატიმრების განათლებას.

28.4 განათლებას არ უნდა მიენიჭოს ნაკლები სტატუსი, ვიდრე მუშაობას ციხის რეჟიმის ფარგლებში და პატიმრები არ უნდა ჩააყენონ ფინანსურად ან სხვაგვარად არახელსაყრელ პირობებში საგანმანათლებლო პროგრამაში მონაწილეობის მიღების გამო.

28.5 ყოველ დაწესებულებას უნდა ქონდეს ბიბლიოთეკა ყველა პატიმრის სარგებლობისთვის, რომელიც სათანადოდ იქნება აღჭურვილი როგორც რეკრეაციული ისევე საგანმანათლებლო რესურსებით, წიგნებით და სხვა საშუალებებით.

28.6 სადაც შესაძლებელია, ციხის ბიბლიოთეკა უნდა მოეწყოს საზოგადოებრივი ბიბლიოთეკის სამსახურებთან თანამშრომლობით.

28.7 რამდენადაც განხორციელებადი იქნება, პატიმართა განათლება უნდა:

ა. იყოს ინტეგრირებული ქვეყნის საგანმანათლებლო და პროფესიული განათლების სისტემასთან, იმგვარად, რომ პატიმართა გათავისუფლების შემდგომ მათ შეძლონ სწავლის ან პროფესიული განათლების გაგრძელება სიძნელის გარეშე; და

ბ. მიმდინარეობდეს გარე საგანმანათლებლო დაწესებულებების ეგიდით.

აზრის, სინდისის და რელიგიის თავისუფლება

29.1 პატიმართა აზრის, სინდისის და რელიგიის თავისუფლებას პატივი უნდა ეცეს.

29.2 ციხეების რეჟიმი ისე უნდა იყოს ორგანიზებული, რომ შეძლებისდაგვარად საშუალება მისცეს პატიმრებს თავიანთ რელიგიას და რწმენას მისდიონ, რელიგიის და სარწმუნოების აკრედიტებული წარმომადგენლების მიერ ჩატარებულ ღვთისმსახურებას და შეხვედრებს დაესწრონ, კერძოდ, შეხვდნენ თავიანთი რელიგიის წარმომადგენლებს და საკუთრებაში იქონიონ თავის რელიგიასთან ან მრწამსთან დაკავშირებული ლიტერატურა ან წიგნები.

29.3 პატიმრებს არ უნდა აიძულებდნენ მისდიონ რელიგიას ან სარწმუნოებას, დაესწრონ ღვთისმსახურებას ან შეხვედრებს, მიიღონ მონაწილეობა რელიგიურ ცერემონიაში ან შეხვდნენ რომელიმე რელიგიის ან სარწმუნოების წარმომადგენლებს.

ინფორმაცია

30.1 მიღებისას და შემდგომ, საჭიროებისამებრ, პატიმრებს ხშირად უნდა ეცნობოთ წერილობით და ზეპირად, მათთვის გასაგებ ენაზე თავიანთი უფლებების, მოვალეობებისა და ციხის დისციპლინის მარეგულირებელი წესების შესახებ.

30.2 პატიმრებს უნდა მიეცეთ საშუალება თავიანთ საკუთრებაში იქონიონ მათთვის მიწოდებული ინფორმაციის წერილობითი ვერსია.

30.3 პატიმრებს უნდა შეატყობინონ მათთან დაკავშირებით მიმდინარე სამართალწარმოებისა თუ საპროცესო მოქმედებების შესახებ, ან მსჯავრდებულების შემთხვევაში – მოსახდელი ვადისა და პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლების შესაძლებლობების შესახებ.

პატიმრის საკუთრება

31.1 პატიმრის საკუთრებაში არსებული ნებისმიერი ნივთი, რომელიც აკრძალულია ციხის შიდა რეგულაციებით (ნორმატიული აქტებით) შენახული უნდა იქნეს პატიმრის დაწესებულებაში მიღებისას.

31.2 პატიმარმა, რომლის საკუთრებაში არსებული ნივთები ინახება დაწესებულებაში, ხელი უნდა მოაწეროს ამ ნივთების ჩამონათვალს.

31.3 ამ საკუთრების კარგ მდგომარეობაში შესანარჩუნებლად უნდა გატარდეს ზომები.

31.4 თუ საჭიროდ იქნა ცნობილი ასეთი საკუთრების განადგურება, ეს უნდა დაფიქსირდეს და პატიმარს ეცნობოს ამის შესახებ.

31.5 პატიმრებს უნდა ქონდეთ შესაძლებლობა შეიძინონ ან სხვაგვარად მიიღონ საქონელი, საკვების და სასმელის ჩათვლით საკუთარი გამოყენებისთვის, ჰიგიენის, წესრიგისა და უსაფრთხოების საკითხების გათვალისწინებით, იმ ფასებში, რომლებიც ბევრად არ აღემატება თავისუფალ საზოგადოებაში არსებულ ფასებს.

31.6 თუ პატიმარი შემოიტანს მედიკამენტებს, ექიმმა უნდა გადაწყვიტოს თუ როგორ უნდა მოხდეს მათი გამოყენება.

31.7 თუ პატიმრებს უფლება ეძლევათ საკუთრებაში არსებული ნივთები თან იქონიონ დაწესებულების ხელმძღვანელობამ ზომები უნდა მიიღოს მათ დასაცავად.

პატიმართა გადაყვანა

32.1 პატიმრების გადაყვანისას ციხეში და ციხიდან, ან სხვა ადგილას, როგორცაა სასამართლო ან საავადმყოფო, ისინი რაც შეიძლება ნაკლებად უნდა ეჩვენონ საზოგადოებას და სათანადო დამცავი საშუალებები უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი მათი ანონიმურობის დასაცავად.

32.2 პატიმართა ტრანსპორტირება საბადრაგო მანქანაში, რომელსაც არა აქვს ადექვატური ვენტილაცია ან განათება, ან რომელიც მათ ზედმეტ ფიზიკურ დისკომფორტს ან უხერხულობას, უქმნის აკრძალული უნდა იქნას.

32.3 პატიმართა ბადრაგირება უნდა განხორციელდეს საჯარო ხელისუფლების ხარჯებით და მითითებებით.

პატიმართა გათავისუფლება

33.1 ყველა პატიმარი დაუყოვნებლივ უნდა გათავისუფლდეს პატიმრობის შესახებ სასამართლო ბრძანების ვადის გასვლის შემდგომ, ან როცა სასამართლო ან სხვა ორგანო მათ გათავისუფლების შესახებ აქტს გამოსცემს.

33.2 გათავისუფლების თარიღი და დრო უნდა დაფიქსირდეს.

33.3 ყველა პატიმარს უნდა გაეწიოს შეღავათი მათი მომზადებისას გათავისუფლების შემდგომ თავისუფალ საზოგადოებაში დასაბრუნებლად.

33.4 გათავისუფლებისას ყველა ნივთი და ფული, რომელიც პატიმარს ეკუთვნის და რომელიც ჩამოერთვა შესანახად, უნდა დაუბრუნდეს მას, გარდა იმ შემთხვევებისა როცა ფულის გამოტანა ხორციელდებოდა ნებართვით ან ის გაიგზავნა დაწესებულებიდან, ან საჭიროდ იქნა მიჩნეული ჰიგიენური მოსაზრებებიდან გამომდინარე ზოგიერთი ნივთის განადგურება.

33.5 პატიმრისათვის მისი კუთვნილი ნივთების დაბრუნებისას ის ხელს აწერს ქვითარს.

33.6 როდესაც გათავისუფლება წინასწარ ორგანიზებულია, პატიმარს უნდა შესთავაზონ სამედიცინო შემოწმება 42-ე წესის მიხედვით გათავისუფლებამდე რაც შეიძლება ახლო ხანებში.

33.7 ზომები უნდა იქნეს მიღებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ გათავისუფლებისას პატიმრებს საჭიროებისამებრ ქონდეთ სათანადო დოკუმენტები და პირადობის დამადასტურებელი ქაღალდები, და დახმარება გაეწიოთ შესაბამისი ბინისა და სამსახურის მოძებნაში.

33.8 ზომები უნდა იქნეს გატარებული იმის უზრუნველსაყოფად, რომ გათავისუფლებისას პატიმრებს გააჩნდეთ არსებობის საშუალებები, კლიმატისა და სეზონის შესაბამისი ტანსაცმელი, ასევე დანიშნულების ადგილამდე მისაღწევი სახსრები.

ქალები

34.1 გარდა სპეციფიური დებულებებისა, რომლებიც მოცემულია ამ წესებში და ეხება ქალ პატიმრებს, სასჯელაღსრულების დაწესებულების ხელმძღვანელობა ქალთა პატიმრობის რაიმე ასპექტთან მიმართებაში მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღებისას ასევე განსაკუთრებულ ყურადღებას უნდა აქცევდეს ქალთა საჭიროებებს, როგორცაა მათი ფიზიკური, პროფესიული, სოციალური და ფსიქოლოგიური საჭიროებები.

34.2 განსაკუთრებული ძალისხმევა უნდა გატარდეს იმ ქალ პატიმართათვის სპეციალური სამსახურების უზრუნველყოფაში, რომელთაც აქვთ 25.4 წესში მოცემული საჭიროებები.

34.3 პატიმარ ქალებს უნდა მიეცეთ საშუალება იმშობიარონ ციხის გარეთ, მაგრამ თუ ბავშვის დაბადება ხდება ციხეში, ხელმძღვანელობამ საჭირო დახმარება და ბაზა უნდა უზრუნველყოს.

პატიმარი არასრულწლოვნები

35.1 როცა გამონაკლის შემთხვევებში 18 წლამდე ასაკის არასრულწლოვნები მოთავსებული არიან მოზრდილებისთვის განკუთვნილ ციხეში, ხელმძღვანელობამ უნდა უზრუნველყოს, რომ ყველა პატიმართათვის გაწეულ მომსახურებების გარდა, არასრულწლოვან პატიმრებს აგრეთვე გაეწიოს სოციალური, ფსიქოლოგიური და საგანმანათლებლო მომსახურება, რელიგიური მზრუნველობა და გაჯანსაღების ღონისძიებები, ან საზოგადოებაში ბავშვთათვის არსებულ მსგავსი პროგრამების ეკვივალენტური ღონისძიებები.

35.2 ყოველ არასრულწლოვან პატიმარს, რომელიც ექვემდებარება სავალდებულო განათლებას, ხელი უნდა მიუწვდებოდეს ასეთ განათლებაზე.

35.3 დამატებითი დახმარება უნდა გაეწიოს ბავშვებს, რომელთა გათავისუფლება ხდება ციხიდან.

35.4 თუ არასრულწლოვნები მოთავსებული არიან ციხეში, ისინი უნდა იმყოფებოდნენ ცალკე განყოფილებაში, რომელიც გამოყოფილია მოზრდილი პატიმრებისათვის განკუთვნილი ნაწილისაგან, გარდა იმ შემთხვევისა თუ მიჩნეულ იქნება, რომ ეს ბავშვის ინტერესებს ეწინააღმდეგება.

ჩვილი ბავშვები

36.1 ჩვილი ბავშვები შეიძლება დატოვებულ იქნან მშობლებთან ციხეში, მხოლოდ მაშინ თუ ეს ბავშვის აუცილებელ ინტერესებში შედის. მათ არ უნდა მოეპყრნან როგორც პატიმრებს.

36.2 როდესაც ჩვილებს უფლება აქვთ ციხეში მშობლებთან ერთად იმყოფებოდნენ, განსაკუთრებულად უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი მათთვის ბავის არსებობა, რომელიც დაკომპლექტებული იქნება კვალიფიცირებული მომვლელით, სადაც ჩვილ ბავშვთა მოთავსება მოხდება, იმ შემთხვევაში, როდესაც მშობელი მონაწილეობს ღონისძიებებში, რომლებზეც ბავშვთა დასწრება არ არის შესაძლებელი.

36.3 სპეციალური სადგომი უნდა იქნეს გამოყოფილი ჩვილების კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად.

უცხოელი მოქალაქეები

37.1 უცხო ქვეყნის მოქალაქე პატიმრებს დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოთ, რომ აქვთ უფლება მოითხოვონ კონტაქტი და სათანადო საშუალებები თავიანთი სახელმწიფოს დიპლომატიურ ან საკონსულო წარმომადგენლებთან.

37.2 პატიმრები, რომლებიც არიან იმ ქვეყნის მოქალაქეები, რომელსაც არ გააჩნია აღნიშნულ სახელმწიფოში დიპლომატიური ან საკონსულო წარმომადგენლობა, ან არიან დევნილები ან მოქალაქეობის არმქონე პირები, უნდა იქნენ უზრუნველყოფილი მსგავსი საკომუნიკაციო საშუალებით იმ სახელმწიფოს დიპლომატიურ წარმომადგენლობასთან დასაკავშირებლად, რომელიც იცავს მათ ინტერესებს, ან ეროვნულ ან საერთაშორისო ხელმძღვანელობასთან, რომლის ამოცანაა ასეთი კატეგორიის პირების ინტერესების დაცვა.

37.3 ციხეში მყოფი უცხოელი მოქალაქეების ინტერესებიდან გამომდინარე, რომელთაც შეიძლება გააჩნდეთ განსაკუთრებული საჭიროებები, ციხის ადმინისტრაციამ უნდა სრულად ითანამშრომლოს ამ პატიმართა დიპლომატიურ ან საკონსულო წარმომადგენლებთან.

37.4 იურიდიულ დახმარებასთან დაკავშირებით კონკრეტული ინფორმაცია უნდა მიეწოდოს პატიმრებს, რომლებიც უცხო ქვეყნის მოქალაქეები არიან.

37.5 პატიმრებს, რომლებიც უცხო ქვეყნის მოქალაქეები არიან უნდა ეცნობოთ იმის შესახებ, რომ მათ აქვთ თავიანთი სასჯელების სხვა ქვეყანაში აღსრულების მოთხოვნის შესაძლებლობა.

ეთნიკური ან ენობრივი უმცირესობები

38.1 ეთნიკური ან ენობრივი უმცირესობების წარმომადგენლების საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად სპეციალური ღონისძიებები უნდა გატარდეს.

38.2 სხვადასხვა ჯგუფების კულტურული პრაქტიკა შეძლებისდაგვარად უნდა გაგრძელდეს ციხეში.

38.3 ენასთან დაკავშირებული საჭიროებების დაკმაყოფილება უნდა მოხდეს კომპეტენტური თარჯიმნების გამოყენებით და კონკრეტულ ციხეში გამოყენებული სხვადასხვა ენაზე შესრულებული წერილობითი ინფორმაციის მიწოდებით.

ნაწილი III

ჯანმრთელობა

ჯანდაცვა

39. ციხის ხელმძღვანელობამ უნდა დაიცვას მისი მზრუნველობის ქვეშ მყოფი პატიმრების ჯანმრთელობა.

ციხეში ჯანდაცვის ორგანიზაცია

40.1 ციხეში სამედიცინო სამსახური უნდა იყოს ორგანიზებული სახელმწიფოს ან საზოგადოების ზოგადი ჯანდაცვის ადმინისტრაციასთან ახლო თანამშრომლობით.

40.2 ციხეებში ჯანდაცვის პოლიტიკა უნდა იყოს ინტეგრირებული და ეთავსებოდეს ეროვნული ჯანდაცვის პოლიტიკას.

40.3 პატიმრებს უნდა მიუწვდებოდეთ ხელი ქვეყანაში არსებული ჯანდაცვის სამსახურზე, მათი სამართლებრივი მდგომარეობის საფუძველზე დისკრიმინაციის გარეშე.

40.4 ციხეში სამედიცინო სამსახურები უნდა ცდილობდნენ გამოიკვლიონ და უმკურნალონ ფიზიკურ და ფსიქიურ დაავადებებს ან დეფექტებს, რომელიც პატიმრებს აწუხებს.

40.5 ყველა საჭირო სამედიცინო, ქირურგიული და ფსიქიატრიული მომსახურება, მათ შორის ისეთიც რომელიც საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ფარგლებში ტარდება, უნდა გაეწიოს პატიმრებს.

სამედიცინო და ჯანდაცვის პერსონალი

41.1 ყოველი ციხე უნდა სარგებლობდეს მინიმუმ ერთი კვალიფიცირებული თერაპევტის მომსახურებით.

41.2 ღონისძიებები უნდა გატარდეს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ კვალიფიცირებული მედიცინის მუშაკი მუდმივად იყოს დაუყოვნებლივ ხელმისაწვდომი გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევებში.

41.3 თუ პატიმრებს არ ყავთ სრულ განაკვეთზე მომუშავე ექიმი, რეგულარულად უნდა დადიოდეს ნახევარ განაკვეთზე მომუშავე მედიცინის მუშაკი.

41.4 ყოველ ციხეს უნდა ყავდეს ჯანდაცვის სფეროში სათანადოდ მომზადებული სამედიცინო პერსონალი.

41.5 ყოველი პატიმრისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს კვალიფიცირებული სტომატოლოგისა და ოკულისტის დახმარება.

ექიმის მოვალეობები

42.1 მედიცინის მუშაკი ან კვალიფიცირებული მედდა, რომელიც ანგარიშვალდებულია ექიმის წინაშე, უნდა ნახულობდეს პატიმრებს მათი მიღებიდან შეძლებისდაგვარად მალე და ჩაუტაროს მათ სამედიცინო გამოკვლევა, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აშკარად არ წარმოადგენს აუცილებლობას.

42.2 მედიცინის მუშაკი ან კვალიფიცირებული მედდა რომელიც ანგარიშვალდებულია ექიმის წინაშე, უნდა სინჯავდეს პატიმრებს თხოვნისამებრ გათავისუფლებისას, სხვა შემთხვევებში კი საჭიროებისამებრ ეწეოდეს პატიმართა გასინჯვას.

42.3 პატიმრის გასინჯვისას მედიცინის მუშაკი ან კვალიფიცირებული მედდა განსაკუთრებული გულისხმიერებით უნდა მოეპყრას შემდეგ საკითხებს:

ა. სამედიცინო საიდუმლოების ნორმალური წესების დაცვა;

ბ. ფიზიკური ან ფსიქიატრიული დაავადების დიაგნოზირება და მის სამკურნალოდ საჭირო ზომების მიღება, ასევე მიმდინარე სამედიცინო მკურნალობის გაგრძელება;

გ. პატიმართა მიმართ ძალადობრივი მოპყრობის ნებისმიერი ნიშნის ან გამოვლინების დაფიქსირება და შესაბამისი ხელმძღვანელობისთვის შეტყობინება;

დ. ნარკოტიკების, მედიკამენტებისა და ალკოჰოლის გამოყენების შედეგად გამოვლენილი აბსტინენციის სიმპტომების მკურნალობა;

ე. თავისუფლების აღკვეთის ფაქტით გამოწვეული ნებისმიერი ფსიქოლოგიური ან სხვა სტრესული ნიშნების გამოვლენა;

ვ. იმ პატიმრების იზოლირება, რომელთაც სავარაუდოდ აქვთ ინფექციური ან გადამდები დაავადებები ინფექციის პერიოდის განმავლობაში და მათთვის სათანადო მკურნალობის უზრუნველყოფა;

ზ. იმის უზრუნველყოფა, რომ აივ ინფექციით დაავადებული პატიმრების იზოლირება არ ხდება მხოლოდ ამ ნიშნით;

თ. იმ ფიზიკური და ფსიქიკური დეფექტების შენიშვნა, რომლებმაც შეიძლება შეაფერხონ გათავისუფლების

შემდგომი ადაპტაციის პროცესი.

ი. ყოველი პატიმრის მდგომარეობის მუშაობისა და ვარჯიშისათვის შესაბამისობის დადგენა;

კ. საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან შეთანხმებების მიღწევა ნებისმიერი აუცილებელი სამედიცინო და ფსიქიატრიული მკურნალობის გაგრძელების შესახებ გათავისუფლების შემდგომ, თუ პატიმრები თანხმობას განაცხადებენ ასეთ შეთანხმებაზე.

43.1 სამედიცინო მუშაკი უნდა ზრუნავდეს პატიმართა ფიზიკურ და ფსიქიკურ ჯანმრთელობაზე და უნდა ნახულობდეს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სისტემაში მიღებული სტანდარტებისა და პირობების შესაბამისი სიხშირით ავადმყოფ პატიმრებს, ვინც უჩივის ავადყოფნას ან დაზიანებას და ნებისმიერ პატიმარს, ვის მიმართაც განსაკუთრებული ყურადღების მიქცევაა საჭირო.

43.2 მედიცინის მუშაკი ან კვალიფიციური მედდა განსაკუთრებულ ყურადღებას უნდა აქცევდეს იმ პატიმართა ჯანმრთელობას, რომლებიც სამართლო პატიმრობაში იმყოფებიან, ასეთ პატიმრებს ყოველდღე უნდა ნახულობდეს, უწევდეს მათ გადაუდებელ სამედიცინო დახმარებას და მკურნალობას მათივე, ან ციხის თანამშრომელთა თხოვნით.

43.3 ექიმმა უნდა აცნობოს ციხის დირექტორს თუ მიიჩნევს, რომ პატიმრის ფიზიკური ან ფსიქიკური ჯანმრთელობა სერიოზულ რისკს ექვემდებარება პატიმრობის გაგრძელების ან მისი რომელიმე პირობის გამო, სამართლო პატიმრობის ჩათვლით.

44. ექიმი ან სხვა კომპეტენტური პირი რეგულარულად უნდა ამოწმებდეს, აგროვებდეს ინფორმაციას სხვა სათანადო წყაროებიდან და რეკომენდაციას უწევდეს დირექტორს შემდეგზე:

ა. საკვების და წყლის რაოდენობა, ხარისხი, მომზადება და მიწოდება;

ბ. დაწესებულების და პატიმრების ჰიგიენა და სისუფთავე;

გ. სასჯელადსრულების დაწესებულების სანიტარული მდგომარეობა, გათბობა, განათება და

ვენტილაცია; და

დ. პატიმართა ტანსაცმლისა და ქვეშაგების სისუფთავე და გამოსადეგობა.

45.1 დირექტორმა უნდა განიხილოს ანგარიშები და რჩევა, რომელთაც მას წარუდგენენ ექიმი და სხვა კომპეტენტური პირი, 43-ე და 44-ე წესების შესაბამისად, გაწეული რეკომენდაციების თანახმად მიიღოს გადაუდებელი ზომები მათ განსახორციელებლად.

45.2 თუ სამედიცინო მუშაკის რეკომენდაციები არ შედის დირექტორის კომპეტენციაში ან თუ დირექტორი მათ არ ეთანხმება, მან დაუყოვნებლივ უნდა გადასცეს აღნიშნული რჩევები და პირადი ანგარიში ზემდგომ ორგანოს.

ჯანდაცვის უზრუნველყოფა

46.1 ავადმყოფი პატიმრები, რომლებიც საჭიროებენ სპეციალისტის მკურნალობას უნდა გადაყვანილ იქნან სპეციალიზებულ დაწესებულებებში ან სამოქალაქო საავადმყოფოში, თუკი ასეთი მკურნალობის შესაძლებლობა არ არსებობს ციხეში.

46.2 თუ სასჯელაღსრულების სამსახურს გააჩნია საკუთარი სტაციონარი, ის სათანადოდ უნდა იყოს დაკომპლექტებული და აღჭურვილი პატიმართათვის შესაბამისი მზრუნველობისა და მკურნალობის გასაწევად.

ფსიქიკური ჯანმრთელობა

47.1 სამედიცინო კონტროლს დაქვემდებარებული სპეციალიზებული სასჯელაღსრულების დაწესებულებები ან განყოფილებები ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ფსიქიკური დაავადების ან გადახრების მქონე იმ პატიმართა გამოსაკვლევად და სამკურნალოდ, რომლებიც მე-12 წესის დებულებებს არ ექვემდებარება.

47.2 ციხის სამედიცინო სამსახურმა უნდა უზრუნველყოს ფსიქიატრიული მკურნალობა ასეთი საჭიროების მქონე ყველა პატიმართათვის და განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს თვითმკვლელობების (სუიციდი) თავიდან აცილებას.

სხვა საკითხები

48.1 პატიმრები არ უნდა გახდნენ ექსპერიმენტის ობიექტი მათივე თანხმობის გარეშე.

48.2 ექსპერიმენტები პატიმრებზე, რომლებიც იწვევს ფიზიკურ დაზიანებას, ფსიქიკურ აშლილობას ან ჯანმრთელობის სხვაგვარ დაზიანებას, უნდა აიკრძალოს.

ნაწილი IV

წესრიგი

ზოგადად წესრიგის საკითხების შესახებ

49. ციხეში წესრიგის შენარჩუნება უნდა მოხდეს უსაფრთხოების, უშიშროების და დისციპლინის მოთხოვნების გათვალისწინებით, ამავე დროს პატიმართათვის ისეთი საცხოვრებელი პირობების უზრუნველყოფა უნდა ხდებოდეს, რომლებიც ადამიანის ღირსებას პატივს სცემს, სთავაზობს მათ 25-ე წესის შესაბამისად ღონისძიებებით დატვირთულ პროგრამას.

50. წესრიგის, უსაფრთხოებისა და უშიშროების საჭიროებების გათვალისწინებით პატიმრებს უნდა მიეცეთ საშუალება განიხილონ საკითხები, რომლებიც შეეხება პატიმრობის ზოგად პირობებს და ხელი უნდა შეეწყოს ხელმძღვანელობასთან ამ საკითხების განხილვაში.

უშიშროება

51.1 ინდივიდუალური პატიმრების მიმართ გამოყენებული უშიშროების ზომები უნდა იყოს მინიმალური რაც კი საჭიროა მათი უსაფრთხო პატიმრობისათვის.

51.2 უშიშროება, რომელიც დაცულია ფიზიკური ბარიერებით და სხვა ტექნიკური საშუალებებით, განმტკიცებული უნდა იყოს დინამიური უსაფრთხოების მეშვეობით, რომელსაც უზრუნველყოფს პერსონალი, ვინც კარგად იცნობს მათ კონტროლს ქვეშ მყოფ პატიმრებს.

51.3 მიღებიდან შეძლებისდაგვარად მალე პატიმართა შეფასება უნდა მოხდეს რათა განისაზღვროს:

ა. რისკი, რომელსაც ისინი წარმოადგენენ საზოგადოებისათვის გაქცევის შემთხვევაში;

ბ. რისკი, იმისა, რომ ისინი შეეცდებიან გაქცევას ან დამოუკიდებლად ან გარეშე დახმარებით.

51.4 ამის შედეგად ყოველი პატიმარი უნდა იმყოფებოდეს იმგვარი უშიშროების პირობებში, რომელიც შეესაბამება სათანადო რისკის დონეს.

51.5 საჭირო უშიშროების დონე უნდა გადაისინჯოს რეგულარული ინტერვალებით პირის პატიმრობის მთელი ვადის განმავლობაში.

უსაფრთხოება

52.1 მიღებიდან შეძლებისდაგვარად მალე, პატიმრების შეფასება უნდა მოხდეს რათა განისაზღვროს უქმნიან თუ არა საფრთხეს სხვა პატიმართა, ასევე ციხის პერსონალის ან ამ დაწესებულებაში მომუშავე ან ვიზიტად მყოფი პირების უსაფრთხოებას, ან რამდენადაა მოსალოდნელი მიიყენონ თვითდაზიანება.

52.2 უნდა არსებობდეს და მოქმედებდეს პროცედურები, რომლებიც უზრუნველყოფს პატიმართა, ციხის პერსონალის და ყველა ვიზიტორის უსაფრთხოებას და მინიმუმამდე შეამციროს ძალადობის რისკი ან უსაფრთხოების ხელმყოფი სხვა ინციდენტები.

52.3 ყოველნაირი ძალისხმევა უნდა გატარდეს რათა ყველა პატიმარს საშუალება მიეცეს უსაფრთხოდ სრული მონაწილეობა მიიღოს ყოველდღიურ ღონისძიებებში.

52.4 პატიმრებს უნდა ჰქონდეთ შესაძლებლობა დაუკავშირდნენ ციხის თანამშრომლებს დღე ღამის ნებისმიერ დროს;

52.5 ციხეების უსაფრთხოება უნდა რეგულირდებოდეს ეროვნული კანონმდებლობით. უსაფრთხოების გაძლიერებული ღონისძიებები

53.1 უსაფრთხოების გაძლიერებული ღონისძიებები შეიძლება გამოყენებულ იქნას მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევებში.

53.2 დაწესებულებაში უნდა არსებობდეს პროცედურები რომელიც დაცული უნდა იქნას ნებისმიერი პატიმრის მიმართ უსაფრთხოების გაძლიერებული ღონისძიებების გამოყენების შემთხვევაში.

53.3 უსაფრთხოების გაძლიერებული ღონისძიების ხასიათი, ხანგრძლივობა და საფუძველი რომლის გამოც შეიძლება იქნას გამოყენებული სპეციალური ზომები, განისაზღვრება ეროვნული კანონმდებლობით.

53.4 უსაფრთხოების გაძლიერებული ღონისძიებების გამოყენება თითოეულ შემთხვევაში უნდა იყოს ნებადართული შესაბამისი თანამდებობის პირის მიერ დროის განსაზღვრული პერიოდისათვის.

53.5 ნებისმიერი გადაწყვეტილება 53.4 წესში აღნიშნული დროის გაგრძელების შესახებ დადასტურებული უნდა იყოს შესაბამისი კომპეტენტური თანამდებობის პირის მიერ.

53.6 უსაფრთხოების გაძლიერებული ღონისძიებები პატიმრების მიმართ გამოყენებული უნდა იყოს ინდივიდუალურად და არა ჯგუფურად.

53.7 ნებისმიერი პატიმარი, რომლის მიმართაც გამოყენებულ იქნა ასეთი სახის ღონისძიება უნდა სარგებლობდეს საჩივრის უფლებით, რომელიც მოცემულია 70-ე წესში.

ჩხრეკა და კონტროლი

54.1 ეროვნული კანონმდებლობა დეტალურად უნდა განსაზღვრავდეს პროცედურებს, რომელიც უნდა გამოიყენონ დაწესებულების თანამშრომლებმა შემდეგ ადგილებში ჩხრეკის ჩატარების დროს:

ა. პატიმარის საცხოვრებელი ყველა ადგილი, სამუშაო და შეხვედრის ადგილები;

ბ. პატიმრების სხეული;

გ. მსჯავრდებულის ახლობლები და მათი საკუთრება და;

დ. დაწესებულების თანამშრომლები.

54.2 სიტუაცია, რომელშიც ასეთი ჩხრეკის ჩატარება აუცილებელია, აგრეთვე ასეთი ღონისძიების ხასიათი უნდა განისაზღვროს ეროვნული კანონმდებლობით.

54.3 დაწესებულების თანამშრომლებმა უნდა აითვისონ ჩხრეკის ჩატარების ის სპეციფიკა, რომელიც უზრუნველყოფს გაქცევის ნებისმიერი მცდელობის პრევენციას ან კონტრაბანდის დამალვას,

ამავდროულად დაცული უნდა იყოს იმ ადამიანების ღირსების პატივისცემა, რომლებსაც უტარდებათ ჩხრეკა.

54.4 პირები, რომელთაც უტარდებათ ჩხრეკა არ შეიძლება მოცემულ პროცესში იყვნენ შეურაცხყოფილნი.

54.5 პირებს შეიძლება ჩხრეკა ჩაუტარდეთ მხოლოდ დაწესებულების იმავე სქესის თანამშრომლის მიერ.

54.6 არ შეიძლება პატიმრების შიდა სხეულის ჩხრეკა ჩატარებული იქნას დაწესებულების თანამშრომლის მიერ.

54.7 სხეულის ჩხრეკა შეიძლება ჩატარდეს მხოლოდ პრაქტიკოსი ექიმის მიერ.

54.8 პატიმრები უნდა ესწრებოდნენ მათი პირადი ნივთების ჩრხეკის პროცესს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დაწესებულების ადმინისტრაცია კრძალავს ამას საგამოძიებო ტექნიკის მიზეზებით ან პოტენციური საფრთხის არსებობის გამო.

54.9 უსაფრთხოებისა და უშიშროების დაცვის ვალდებულება არ შეიძლება არღვევდეს ვიზიტორების პირად ხელშეუხებლობას.

54.10 პროფესიული ვიზიტების კონტროლთან დაკავშირებით, ისეთი როგორცაა, დამცველის, სოციალური მუშაკის, ექიმის და ა.შ. გადაწყვეტილება უნდა იქნას მიღებული მათი პროფესიულ ორგანიზაციებთან კონსულტაციის შემდეგ, რათა დაბალანსებულ იქნას უსაფრთხოება და უშიშროება კონფიდენციალურ პროფესიულ ხელისაწვდომობასთან.

სისხლის სამართლის დანაშაულები

55. ციხეში ჩადენილი დანაშაული უნდა იქნას გამოძიებული იგივე პროცედურებით, როგორც ეს იქნებოდა ჩვეულებრივ საზოგადოებაში ჩადენილი დანაშაულისას და გამოძიების პროცედურები ჩატარებულ უნდა იქნას ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.

დისციპლინა და დასჯა

56.1 დისციპლინური სასჯელი გამოყენებულ უნდა იქნას როგორც უკიდურესი საშუალება;

56.2 ციხის ადმინისტრაციამ უნდა გამოიყენოს მედიაციის ყველა შესაძლებლობა, რათა გადაჭრას კამათი პატიმრებთან და პატიმრებს შორის.

57.1 მხოლოდ ქმედება რომელიც საფრთხეს უქმნის წესრიგს, უსაფრთხოებას და უშიშროებას, შეიძლება ჩაითვალოს როგორც დისციპლინური გადაცდომა.

57.2 ეროვნული კანონმდებლობა უნდა განსაზღვრავდეს რომ:

ა. პატიმარი დაუყოვნებლივ იყოს ინფორმირებული იმ ენაზე რომელიც გასაგებია მისთვის და დეტალურად ჰქონდეს მიწოდებული ინფორმაცია იმ დანაშაულის შესახებ, რომელშიც ედება ბრალი;

ბ. პატიმარს გააჩნდეს ადეკვატური დრო და შესაძლებლობა რათა მოემზადოს დასაცავად;

გ. პატიმარი იყოს უფლებამოსილი დაიცვას თავი თვითონ ან ადვოკატის მეშვეობით, როდესაც სამართლიანობის ინტერესები ამას მოითხოვს;

დ. პატიმარი იყოს უფლებამოსილი მოითხოვოს დამსწრეების დასწრება და მოითხოვოს მათი დაკითხვა და;

ე. პატიმარს გააჩნდეს თავისუფალი ხელმისაწვდომობა თარჯიმანზე თუ მას არ შეუძლია გაიგოს ან ისაუბროს იმ ენაზე, რომელიც გამოიყენება სასამართლო მოსმენისას.

60.1 ნებისმიერი სასჯელი, რომელიც შეფარდებული აქვს მსჯავრდებულს სასამართლოს გამატყუნებელი განაჩენის შემდეგ, შესაბამისობაში უნდა იყოს ეროვნულ კანონმდებლობასთან.

60.2 ნებისმიერი სასჯელის სიმკაცრე უნდა იყოს პროპორციული ჩადენილ დანაშაულთან.

60.3 დასჯის თვალსაზრისით აკრძალულია: კოლექტიური და სხეულებრივი სასჯელი, დასჯა, რომელიც ითვალისწინებს ბნელ საკანში პირის მოთავსებას, ან სხვა არაადამიანური და დამამცირებელი მოპყრობა დასჯის თვალსაზრისით აკრძალულია.

60.4 სასჯელი არ შეიძლება მოიცავდეს ოჯახთან კონტაქტის სრულად აკრძალვას.

60.5 სასჯელის სახით კარცერში მოთავსება პატიმარს შეიძლება შეეფარდოს მხოლოდ გამონაკლის

შემთხვევებში და მხოლოდ დროის განსაზღვრული პერიოდისათვის, რომელიც უნდა იყოს რაც შეიძლება ხანმოკლე.

60.6 დაუშვებელია უშიშროების ღონისძიების გამოყენება სასჯელის სახით.

61.1 პატიმარს რომელსაც შეფარდებული აქვს დისციპლინური სასჯელი, უნდა გააჩნდეს შესაძლებლობა მიმართოს კომპეტენტურ და დამოუკიდებელ უმაღლეს ორგანოს.

61.2 ციხეში მყოფი პატიმარი არ შეიძლება იყოს დაწესებულების თანამშრომელი, ან გააჩნდეს სპეციალური უფლებამოსილება მიცემული დაწესებულების ადინისტრაციის მიერ რაიმე დისციპლინური დამსახურების საფუძველზე.

ორმაგი საშიშროება/საფრთხე

პატიმარი არ შეიძლება დაისაჯოს ორჯერ ერთი და იმავე ქმედებისათვის.

ძალის გამოყენება

64.1 ციხის ადმინისტრაციამ არ შეიძლება ძალა გამოიყენოს პატიმრების წინააღმდეგ გარდა თავდაცვის ან გაქცევის მცდელობის შემთხვევისას, აგრეთვე აქტიური ან პასიური ფიზიკური წინააღმდეგობისას კანონის ფარგლებში და ყოველთვის როგორც უკანასკნელი ღონისძიება.

64.2 გამოყენებული ძალის ხარისხი უნდა იყოს საჭიროების მინიმუმი და გამოყენებულ იქნას დროის ძალზედ მცირე პერიოდში.

65. უნდა არსებობდეს დეტალური პროცედურები ძალის გამოყენების შესახებ შემდეგი პირობების ჩათვლით:

ა. სხვადასხვა ძალა, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას;

ბ. გარემოებები, რომელშიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას კონკრეტული სახეობის ძალა;

გ. ციხის თანამშრომლები, რომლებიც უფლებამოსილნი არიან გამოიყენონ სხვადასხვა სახის ძალა;

დ. რომელი დონის თანამდებობის პირი გასცემს ნებართვას ძალის გამოყენების წინ ძალის გამოყენებაზე; და

ე. ანგარიში ძალის გამოყენების შესახებ უნდა შედგეს მის დასრულებისთანავე.

66. ციხის თანამშრომლები, რომლებიც უშულოდ პატიმრებთან მუშაობენ, უნდა გადიოდნენ სპეციალურ წრთვას იმ ტექნიკურ საჭიროებებში, რომელიც უზრუნველყოფს ძალის შემდგომ გამოყენებას გარკვეული შეზღუდვების მიზნით იმ პატიმრების მიმართ, რომლებიც არიან აგრესიულნი.

67.1 სხვა სამართალდამცავი სახელმწიფო ორგანოს წარმომადგენელი შეიძლება ჩაერიოს ციხის შიგნით პატიმრებთან ურთიერთობაში მხოლოდ გამოაკლის შემთხვევებში.

67.2 ასეთი სახის ურთიერთობა უნდა იყოს რეგულირებული ციხის ადმინისტრაციისა და სამართალდამცავი სახელმწიფო ორგანოს შორის დადებული შეთანხმებით, გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც ასეთი ურთიერთობა უკვე აღარ რეგულირდება ეროვნული კანონმდებლობით.

67.3 ასეთი შეთანხმება უნდა მოიცავდეს:

ა. იმ გარემოებებს, რომლის არსებობის შემთხვევაშიც შეიძლება სამართალდამცავი სახელმწიფო ორგანოს წარმომადგენლები შევიდნენ ციხეში კონკრეტული კოფლიქტის გადასაწყვეტად; ბუფლებამოსილების ხარისხს, რომელიც უნდა გააჩნდეთ ასეთი სამართალდამცავი სახელმწიფო ორგანოს წარმომადგენლებს მათი ციხეში ყოფნისას;

გ. სხვადასხვა სახის ძალას, რომელიც შეიძლება გამოიყენოს ასეთი ორგანოს წარმომადგენელმა;

დ. ის გარემოებები, რომლის არსებობისასაც შეიძლება იქნას გამოყენებული კონრეტული სახის ძალა;

ე. თანამდებობის პირი, რომელიც გასცემს ძალის გამოყენების ნებართვას; და

ვ. ანგარიში ძალის გამოყენების შესახებ უნდა შედგეს ძალის გამოყენების დასრულებისთანავე.

შემზღუდავი ღონისძიებები

68.1 ბორკილებისა და ლითონის გამოყენება უნდა აიკრძალოს;

68.2 ხელბორკილების, დამაწყნარებელი პერანგის და შეზღუდვის სხვა საშუალებები არ შეიძლება გამოყენებულ იქნას გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

როდესაც აუცილებელია მისი გამოყენება როგორც უსაფრთხოების ზომა გაქცევის საწინააღმდეგოდ პატიმართა სასამართლოში ან სხვა ადმინისტრაციულ სტრუქტურაში გადაყვანისას გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც ციხის ადმინისტრაცია მიიღებს სხვაგვარად გადაწყვეტილებას; ციხის დირექტორის ბრძანებით თუ კონტროლის სხვა ღონისძიებები ვერ უზრუნველყოფს პატიმარის დაცვას თვითდაზიანებისაგან ან პატიმრის მიერ გარშემომყოფთა დაზიანებას, აგრეთვე იმისათვის რომ აღკვეთილ იქნას საკუთრების დაზიანება. სსეთ შემთხვევებში ციხის დირექტორი დაუყოვნებლივ აცნობებს ექიმს და ციხის ადმინისტრაციას.

68.3 უშიშროების ღონისძიებები არ შეიძლება გამოყენებულ იქნას იმაზე უფრო მეტ ხანს ვიდრე ეს აუცილებელია.

68.4 უშიშროების ღონისძიების გამოყენების წესი უნდა იყო განსაზღვრული ეროვნული კანონმდებლობით.

იარაღი

69.1 გადაუდებელი საჭიროების შემთხვევების გარდა ციხის თანამშრომელმა არ უნდა ატაროს სასიკვდილო იარაღი ციხის შიდა პერიმეტრზე.

69.2 ციხის პერიმეტრზე უნდა აიკრძალოს იარაღის ღიად ტარება, ხელკეტის ჩათვლით იმ პირების მიერ რომლებიც კონტაქტში იმყოფებიან პატიმრებთან, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს აუცილებელია უსაფრთხოებისა და უშიშროების მოსაზრებებით კონკრეტული ინციდენტის არსებობისას.

69.3 ციხის თანამშრომლები არ უნდა ატარებდნენ იარაღს გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც მათ გავლილი აქვთ სეკციალური მომზადება.

მოთხოვნები და საჩივრები

70.1 პატიმრებს უნდა ჰქონდეთ საკმარისი შესაძლებლობა ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად მიმართონ საჩივრით ან მოთხოვნით ციხის დირექტორს ან სხვა კომპეტენტურ ორგანოს.

70.2 თუ მედიაცია მიჩნეულია შესაბამისად , იგი უნდა გამოყენებულ იქნას პირველ რიგში.

70.3 თუ მოთხოვნა ან საჩივარი უარყოფილი იქნა პატიმარს უნდა განემართოს მიზეზები და მიეცეს შესაძლებლობა მიმართოს საჩივრით დამოუკიდებელ ორგანოს.

70.4 პატიმარი არ შეიძლება დაისაჯოს მოთხოვნით ან საჩივრით მიმართვის გამო.

70.5 შესაბამისმა კომპეტენტურმა ორგანომ უნდა გაითვალისწინოს პატიმარის ახლობელთა საჩივრები როდესაც მათ აქვთ საფუძველი იფიქრონ რომ დარღვეული იქნა პატიმარის უფლებები.

70.6 არ შეიძლება პაციმარის ადვოკატმა ან ორგანიზაციამ, რომელიც ზრუნავს პაციმარის კეთილდღეობაზე, შეიტანოს საჩივარი პაციმარის მაგიერ მისი თანხმობის გარეშე.

70.7 პაციმრებს შეუძლიათ მოითხოვონ სამართლებრივი რჩევა საჩივრებზე და საჩივრებით მიმართვების პროცედურებთან მიმართებაში, აგრეთვე სამართლებრივი დახმარება როდესაც ამას მოითხოვს სამართლიანობა.

ნაწილი V

მენეჯმენტი (ციხის მართვა) და დაწესებულების თანამშრომელები

ციხე, როგორც საჯარო სამსახური

71. ციხეებს უნდა გააჩნდეთ დამოუკიდებელი პასუხისმგებლობა და გამოყოფილი იყვნენ საჯარისო, საპოლიციო და სხვა სისხლის სამართლის საგამომიებო სამსახურებიდან.

72.1 ციხეები უნდა იმართებოდეს შესაბამისი ეთიკური ნორმებით, რომელიც აღიარებს ვალდებულებას პაციმრებს მოეპყრონ ადამიანურად და პატივი სცენ მის ადამიანურ ღირსებას.

72.2 ციხის თანამშრომელება უნდა გამოაცხადონ გარკვეული, ზუსტი მიზანი ციხის სისტემისა. მენეჯმენტმა უნდა განსაზღვროს თუ როგორ შეიძლება მიღწეულ იქნას მიზანი.

72.3 ციხის თანამშრომელების ვალდებულებანი გაზრდილია და გათვალისწინებული უნდა იქნას იმის საჭიროება რომ დაეხმარონ ატიმრებს საზოგადოებრივ რეინტეგრაციაში მათ მიერ სასჯელის მოხდის შემდეგ დახმარებისა და სხვა პოზიტიური უზრუნველყოფის პროგრამების საშუალებით.

72.4 ციხის თანამშრომელები უნდა მოქმედებდნენ მაღალი პროფესიონალიზმისა სტანდარტებით.

73. ციხის ადმინისტრაციის პრიორიტეტი უნდა იყოს ზუსტად შეასრულოს ციხის თანამშრომელებთან დაკავშირებული წესები.

74. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა ექცეოდეს ურთიერთობების მართვას ციხის მმართველ და მათ დაქვემდებარებულ თანამშრომელებს შორის.

75. ციხის თანამშრომელები ყოველთვის უნდა იქცეოდნენ და ასრულებდნენ საკუთარ ვალდებულებებს ისე რომ გავლენა მოახდინონ პაციმრებზე და იყვნენ კარგი მაგალითი, აგრეთვე დაიმსახურონ პატივისცემა.

ციხის თანამშრომელთა შერჩევა

76. ციხის თანამშრომელები უნდა იყვნენ სათანადოდ შერჩეულნი და გაწვრთნილი, ორივე, როგორც საწყის ასევე შემდგომ სტადიაზე. თანამშრომელებს უნდა გაჩნდეთ პროფესიონალი მუშაკების შესაბამისი ანაზღაურება და ჰქონდეთ ისეთი სტატუსი, რომელსაც სამოქალაქო საზოგადოება პატივს სცემს.

77. როდესაც ხდება ახალი თანამშრომელების შერჩევა, ციხის ადმინისტრაციამ ყურადღება უნდა გაამახვილოს ინტეგრაციის, ადამიანურობის და პროფესიონალიზმის მხარეებზე, აგრეთვე პერსონალურ შესაბამისობაზე კომპლექსური სამუშაოსათვის რომელიც მათ უნდა შეასრულონ შემდგომში.

78. ციხის პროფესიონალი თანამშრომელები როგორც წესი უნდა ინიშნებოდნენ მუდმივ საწყისეობზე და ჰქონდეთ საჯარო მოსამსახურის სტატუსი შესაბამისი დაცვის უზრუნველყოფით. აგრეთვე უნდა იყოს კარგი ქცევის, აქტიური, კარგი ფიზიკური და გონებრივი ჯანმრთელობის და ადეკვატური განათლების მქონე.

79.1 ციხის თანამშრომელთა ხელფასები უნდა იყოს ადეკვატური იმისათვის რომ მიიზიდოს და შეინარჩუნოს შესაბამისი თანამშრომელები.

79.2 სამსახურის პირობები და სარგებელი უნდა ასახავდეს ზუსტ ბუნებას სამსახურისა, როგორც სამართალდამცავი ორგანოსი.

80. როდესაც საჭიროა ნახევარ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომელები, ეს კრიტერიუმი უნდა იქნას გამოყენებული შესაბამისად.

დაწესებულების თანამშრომელთა ტრენინგები

81.1 ციხის შერჩეულმა თანამშრომელებმა სამსახურის დაწყებამდე უნდა გაირაონ სპეციალური მომზადება მათ ზოგად და სპეციფიურ ვალდებულებებში, აგრეთვე უნდა მოეთხოვოთ ჩააბარონ თეორიული და პრაქტიკული გამოცდები.

81.2 მენეჯმენტი ისე უნდა იყოს წარმართული რომ თანამშრომელებმა შეძლონ საკუთარ პროფესიონალიზმზე ზრუნვა, განიმტკიცონ საკუთარი ცოდნა და პროფესიული დონე სხვადასხვა ტრენინგებში მონაწილეობით.

81.3 ციხის თანამშრომელები რომლებმაც სავარაუდოდ უნდა იმუშავონ პატიმართა სპეციფიურ ჯგუფებთან, როგორცაა უცხოელი პატიმრები, ქალები, არასრულწლოვანი ან გონებრივი შეუზღუდულობის მქონე პატიმრები, ა.შ. უნდა მომზადებულ იქნან იმ სპეციფიურ საკითხებში, რომელიც გამომდინარეობს მათი სამუშაოს ხასიათიდან.

81.4 ციხის თანამშრომელთა ტრენინგები უნდა მოიცავდეს ინსტრუქციებს ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა საერთაშორისო და რეგიონული სტანდარტების შესახებ, განსაკუთრებით ციხის ევროპულ წესებს.

ციხის მართვა

82. ციხის თანამშრომელები უნდა შერჩეულნი იქნან და დაინიშნონ თანასწორობის პრინციპის დაცვით, მიუხედავად მათი კანის ფერისა, რასისა, სქესისა, ენისა, რელიგიისა, ეროვნული და ეთნიკური წარმომავლობისა, პოლიტიკური და სხვა შეხედულებისა, სოციალური მდგომარეობისა, საკუთრებისა, დაბადებისა და სხვა სტატუსისა.

83. ციხის ადმინისტრაციამ ისე უნდა მართოს ციხე რომ:

ა. უზრუნველყოფილი იყოს ციხეების მართვა საერთაშორისო და რეგიონულ სტანდარტებთან შესაბამისობაში, და

ბ. უზრუნველყოფილი იყოს კარგი დამოკიდებულება ციხეთა შორის და სხვადასხვა დონის თანამშრომელთა შორის შესაბამის ციხეში. აღნიშნული თავის მხრივ უნდა უზრუნველყოფდეს პატიმართათვის ციხეებში მათზე ზრუნვას და პატიმართა რეინტეგრაციას.

84.1 ყველა ციხეს უნდა ყავდეს დირექტორი, რომელიც იქნება შესაბამისი კვალიფიკაციის, ადმინისტრაციული და ორგანიზაციული თვისებებით, შესაბამისი პროფესიული თვისებებით და გამოცდილებით.

84.2 დირექტორი უნდა დაინიშნოს მუდმივ სამუშაო განაკვეთზე და მან უნდა მიუძღვანოს საკუთარი სამუშაო საათები ოფიციალურად დაკისრებულ ვალდებულებებს.

84.3 ციხის სისტემის ხელმძღვანელობა უნდა დარწმუნდეს რომ ყველა ციხეს ყავს დირექტორი რომელიც შესაბამისად მუშაობს, აგრეთვე დირექტორის მოადგილეები და სხვა ოფიციალური ხელმძღვანელობა.

84.4 თუ დირექტორს აკისრია პასუხისმგებლობა ერთზე მეტ ციხეზე, უნდა არსებობდნენ ადამიანები, რომელთაც ექნებათ პასუხისმგებლობა თითოეულ კონკრეტულ ციხეზე ამავდროულად.

85. ციხის თანამშრომელებში განხილული უნდა იქნას გენდერული ბალანსი.

86. ციხის მენეჯმენტთან დაკავშირებით ზოგადი საკითხები განხილული უნდა იქნას ციხის თანამშრომელებთან ერთად იმ სპეციფიურ საკითხებთან მიმართებაში, რომელსაც ისინი ასრულებენ.

87.1 ასეთი ტიპის განხილვები უნდა იქნას მოწყობილი ისე რომ პერსონალი წაახალისოს ურთიერთთანამშრომლობაზე, აგრეთვე სხვა ციხის თანამშრომელებთან, დაწესებულებებთან და პატიმრებთან ურთიერთობის გაღმავლებაზე.

87.2 ციხის დირექტორი, ციხის მმართველები და სხვა თანამშრომელები უნდა საუბრობდნენ ციხეში მოთავსებულ პატიმართა უმრავლესობის ენაზე, ან იმ ენაზე რომელიც მათ ესმით.

88. იმ ქვეყნეში სადაც არსებობს პირადი/კომპერციული ციხეები, ციხის ევროპული წესები უნდა მოქმედებდეს ერთპიროვნულად.

სპეციალიზირებული თანამშრომელები

89.1 იქ რომელ ციხეშიც შესაძლებელია ციხის თანამშრომელები უნდა არსებობდნენ სხვადასხვა სპეციალიზაციით: ფსიქიატრები, ფსიქოლოგები, სოციალური მუშაკები, მასწავლებლები, აგრეთვე ფიზკულტურის, სპორტის და სხვა საგანმანათლებლო პროგრამების ინსტრუქტორები.

89.2 იქ რომელ ციხეშიც შესაძლებელია ნახევარ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომლები წახალისებულ უნდა იქნან რათა შეიტანონ საკუთარი წვლილი პატიმართა აქტიურობაში.

საზოგადოებრივი ცნობიერება

90.1 ციხის სისტემის ხელმძღვანელობამ მუდმივად უნდა მიაწოდოს ინფორმაცია საზოგადოებას ციხის სისტემის მიზნებისა და სამუშაოს შესახებ რომელსაც ასრულებენ ციხის თანამშრომლები. აღნიშნული უნდა განხორციელდეს იმსათვის რომ ამაღლდეს საზოგადოებრივი ცნობიერება ციხის სისტემასთან მიმართებაში და მის როლზე საზოგადოებრივ ცხოვრებაში.

90.2 ციხის სისტემათა ხელმძღვანელობამ უნდა წახალისოს საზოგადოებრის წევრები რათა ენთუზიაზმზე შეასრულონ გარკვეული სამუშაოები ციხეში სადაც ეს შესაძლებელია.

კვლევა და შეფასება

91. ციხის სისტემათა ხელმძღვანელობამ მხარი უნდა დაუჭიროს კვლევისა და შეფასების პროგრამებს ციხეებში რომლებიც ხორციელდება ციხის სისტემის გაძლიერების და მისი როლის ამაღლებით მიზნით დემოკრატიულ საზოგადოებაში. აგრეთვე უნდა გააფართოვოს მისი მანდატი გამოკვლევისა და შეფასების სრულად განხორციელების მიზნით.

ნაწილი VI

ინსპექცია და მონიტორინგი

სახელმწიფო ინსპექცია

92. ციხეები მუდმივად უნდა იყვნენ ინსპექტირებული სახელმწიფო ორგანოს მიერ რათა შეფასდეს ციხის მართვა და ადმინისტრირება საერთაშორისო სტანდარტებისა და ეროვნული კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისად.

დამოუკიდებელი მონიტორინგი

93.1 თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში და პატიმართა მოპყრობაზე უნდა ხორციელდებოდეს მონიტორინგი დამოუკიდებელი ორგანოს ან ორგანოების მიერ, რომლებიც უნდა საჯაროდ აცხადებდნენ აღმოჩენილი გარემოებების შესახებ.

93.2 ასეთი დამოუკიდებელი ორგანო ან ორგანოები უნდა წახალისდნენ და თანამშრომლობდნენ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, რომლებიც აგრეთვე უფლებამოსილნი არიან განახორციელონ მონიტორინგის ვიზიტები ციხეებში.

ნაწილი VII

მიუსჯელი პატიმრები (ბრალდებულები)

მიუსჯელი პატიმრების სტატუსი

94.1 ციხის ევროპული წესების მიზნებისათვის მიუსჯელი პატიმრები არიან ის პირები, რომლებიც იმყოფებიან ციხეში სასამართლოს მიერ საბოლოო განაჩენის გამოტანამდე.

94.2 სახელმწიფოს შეუძლია ჩათვალოს პატიმრები მიუსჯელად იმ შემთხვევაშიც თუ მათ მიმართ სააპელაციო/საკასაციო სასამართლოს საბოლოო გადაწყვეტილება არ გამოუტანია. მიუსჯელი პატიმრებისადმი მიდგომა

95.1 მიუსჯელი პატიმრებისთვის არსებული რეჟიმი არ უნდა ექცეოდეს იმ გავლენის ქვეშ რომ პატიმრები შესაძლოა იყვნენ მსჯავრდებულები მომავალში.

95.2 ციხის წესების ამ ნაწილში მოცემული დებულებები წარმოადგენს დამატებითი უსაფრთხოების გარანტიებს მიუსჯელი პატიმრებისათვის.

95.3 წინასწარი პატიმრობის ციხეების ადმინისტრაციამ უნდა იხელმძღვანელოს ამ წესებით და გამოიყენოს რათა ნება დართოს პატიმრებს მონაწილეობა მიიღონ სხვადასხვა აქტივობებში, რომლებიც მოცემულია წინამდებარე წესებში.

განთავსება

96. იმის გათვალისწინებით თუ როგორ შეიძლება ამის პრაქტიკაში გატარება, მიუსჯელ პატიმარს უნდა მიეცეს შესაძლებლობა აირჩიოს სურს თუ არა ოთახში მარტო ცხოვრება, გარდა იმ შემთხვევასა როდესაც შეიძლება უკეთესი იყოს მისი მიუსჯელ პატიმართან ერთად ცხოვრება ან სასამართლოს მიღებული აქვს ამასთან დაკავშირებით სპეციალური გადაწყვეტილება, თუ როგორ უნდა იქნას მიუსჯელი პატიმარი განთავსებული.

ტანსაცმელი

97.1 მიუსჯელი პატიმრები უნდა იყვნენ უფლებამოსილნი ატარონ საკუთარი ტანსაცმელი თუ ეს შესაბამისია კონკრეტულ ციხეში ყოფნისათვის.

97.2 ის გაუსამართლებელი პატიმრები, რომელთაც არ გააჩნიათ შესაფერისი საკუთარი ტანსაცმელი, უზრუნველყოფილნი უნდა იყვნენ ციხის ადმინისტრაციის მიერ ტანსაცმლით, რომელიც თავის მხრივ არ უნდა იყოს ისეთივე, როგორსაც ატარებენ მისჯილი პატიმრები ციხეებში.

სამართლებრივი დახმარება

98.1 მიუსჯელი პატიმრები უნდა იყვნენ ზუსტად ინფორმირებულნი მათი უფლების შესახებ სამართლებრივი რჩევის მიღების თაობაზე.

98.2 ყველა ციხის შენობა უნდა იყოს უზრუნველყოფილი იმისათვის რომ დაეხმარონ მიუსჯელ პატიმრებს მოემზადონ დასაცავად და შეხვდნენ საკუთარ წარმომადგენლებს/იურისტებს.

კონტაქტი გარესამყაროსთან

99. გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც არსებობს სასამართლოს სპეციალური გადაწყვეტილება დროის განსაზღვრულ პერიოდზე და კონკრეტულ შემთხვევებში მიუსჯელ პატიმრებზე:

ა. უნდა ჰქონდეთ ვიზიტები და იყვნენ უფლებამოსილნი იკონტაქტონ საკუთარ ოჯახთან და სხვა პირებთან ისეთივე წესების დაცვით როგორც მისჯილმა პატიმრებმა;

ბ. უნდა გააჩნდეთ დამატებითი ვიზიტები და დამატებითი ხელმისაწვდომობა სხვა სახის კომუნიკაციაზე, და

გ. უნდა გააჩნდეთ ხელმისაწვდომობა წიგნებზე, გაზეთებზე და სხვა საინფორმაციო საშუალებებზე.

სამუშაო

100.1 მიუსჯელ პატიმრებს უნდა შესთავაზონ სამუშაო, მაგრამ არ შეიძლება მოეთხოვოს მუშაობა.

100.2 თუ მიუსჯელი პატიმრები გადაწყვეტენ იმუშავონ, ამ წესების 26-ე წესი უპირობოდ გამოიყენება მათ მიმართ, რაც მოიცავს პატიმრებისათვის შესრულებული სამუშაოსათვის გადახდას. მისჯილი პატიმრების ხელმისაწვდომობა რეჟიმებზე

101. თუ მიუსჯელი პატიმარი მოითხოვს რომ ნება დაერთოს ისარგებლოს იგივე რეჟიმით რაც დადგენილია მისჯილი პატიმრებისათვის, ციხის ადმინისტრაციამ რამდენადაც ეს შესაძლებელია უნდა დააკმაყოფილოს მოთხოვნა.

ნაწილი VIII

რეჟიმის მიზნები მისჯილი პატიმრებისათვის

102.1 იმ წესების გარდა რომელიც ვრცელდება ყველა პატიმარზე, მისჯილი პატიმრებისათვის რეჟიმი ისე უნდა იყოს შემუშავებული, რომ მათ შესაძლებლობა მიეცეთ პასუხისმგებლობა აიღონ დანაშაულის ჩადენის გარეშე ცხოვრებაზე.

102.2. პატიმრობა თავისთავად არის თავისუფლების აღკვეთა სასჯელის სახით და აქედან გამომდინარე რეჟიმი მისჯილი პატიმრებისათვის არ უნდა იყოს დამამძიმებელი გარემოებაგამოწვეული პატიმრობის გამო. რეჟიმის იმპლემენტაცია მისჯილი პატიმრებისათვის

103.1 მისჯილი პატიმრებისათვის რეჟიმი უნდა უნდა იწყებოდეს იმ მომენტიდან როდესაც იგი ციხეში მოთავსდება მისჯილი/მსჯავრდებულის სტატუსით, გარდა იმ შემთხვევებისა როდესაც რეჟიმი იწყება უფრო ადრე,

103.2 ასეთი ნებართვის მიღებისთანავე (დაწყებული იქნას რეჟიმის აღსრულება) უნდა იქნას შემუშავებული და გაწერილი ანგარიში თითოეული პატიმარისათვის მათი პიროვნული მდგომარეობის შესახებ, შემოთავაზებული უნდა იქნას პერსონალური გეგმა თითოეული პატიმრის სასჯელის მოხდის შესახებ, და აგრეთვე სტრატეგია პატიმართა გათავისუფლებისათვის მომზადებისა და მათი საზოგადოებაში დაბრუნების შესახებ.

103.3 მისჯილი პატიმრები უნდა იყვნენ წახალისებულნი მონაწილეობა მიიღონ სასჯელის მოხდის შესახებ მათი ინდივიდუალური გეგმის შემუშავებაში.

103.4 ასეთი გეგმა, რამდენადაც მისი პრაქტიკაში გატარება შესაძლებელია, უნდა მოიცავდეს:

ა. სამუშაოს;

ბ. განათლებას;

გ. სხვა აქტივობებს;

დ. გათავისუფლებისათვის მომზადებას.

103.5 სოციალური სამუშაო, სამედიცინო და ფსიქოლოგიური დახმარება წარმოადგენს მთლიანი გეგმის განუყოფელ ნაწილს, რომელიც შემუშავებულია თითოეული პატიმრისათვის.

103.6 უნდა არსებობდეს ციხის დატოვების სისტემა, როგორც მსჯავრდებულთა საერთო რეჟიმის განუყოფელი ნაწილი.

103.7 პატიმრები, რომელთაც თანხმობა გამოთქვეს ასეთ სამუშაოში მონაწილეობაზე, ჩართულნი უნდა იყვნენ სამართლიანობის აღდგენის პროგრამებში და აგრეთვე რეპარაციის განხორციელებაში მათ მიერ ჩადენილ დანაშაულებზე.

103.8 განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს იმას, რომ შემუშავდეს სასჯელის მოხდის ინდივიდუალური გეგმა უვადოდ თავისუფლებადაკვეთილი პირებისა და გრძელვადიანი პატიმრებისათვის.

მისჯილი პატიმრებისათვის სასჯელის მოხდის ორგანიზაციული ასპექტები

104.1 რამდენადაც შესაძლებელია, აგრეთვე ეს მოთხოვნას წარმოადგენს ამ წესების 17-ე წესისა, ცალკე ციხე ან ცალკე შენობა გამოყენებულ უნდა იქნას რეჟიმის მართვისათვის სხვადასხვა კატეგორიის პატიმრების მიმართ.

104.2 შემუშავებული უნდა იქნას პროცედურები სასჯელის მოხდის ინდივიდუალური გეგმის რეგულარული გადახედვის შესახებ, სადაც შესაბამისი ანგარიშის მიღებისა და განხილვისას, აგრეთვე შესაბამის თანამშრომელთა და პატიმართა შორის კონსულტაციებისას პატიმრები მონაწილეობას უნდა იღებდნენ მასში, რამდენადაც ეს შესაძლებელია.

104.3 ასეთი ანგარიშები როგორც წესი მოიცავს იმ თანამშრომელთა მიერ მომზადებულ ანგარიშებს, რომლებიც პირდაპირ შეხებაში არიან პატიმრებთან.

მისჯილ პატიმართა შრომა

105.1 შრომის სისტემატიური პროგრამები ისე უნდა იყოს შემუშავებული, რომ შეესაბამებოდეს მისჯილი პატიმრებისათვის სასჯელის მოხდის მიზნებს.

105.2 მისჯილ პატიმრებს, რომლებსაც არ მიუღწევიათ შესაბამისი საპენსიო ასაკისათვის, უნდა მოეთხოვოთ იმუშაონ მათი ფიზიკური და გონებრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით, რაც აგრეთვე დადასტურებული უნდა იყოს შესაბამისი სამედიცინო სამსახურის წარმომადგენლის მიერ.

105.3 თუ მისჯილ პატიმრებს მოეთხოვებათ იმუშაონ, მათი სამუშაო პირობები უნდა შეესაბამებოდეს სტანდარტებს და კონტროლდებოდეს ისე, როგორც ეს ხდება გარე საზოგადოებაში.

105.4 მისჯილ პატიმარს უნდა უნაზღაურდებოდეს ის სამუშაო, რომელსაც იგი ასრულებს სამუშაო საათების განმავლობაში და ამავდროულად მონაწილეობას იღებს სხვადასხვა საგანმანათლებლო პროგრამებში.

105.5 იმ შემთხვევაში როდესაც მისჯილ პატიმარს აუნაზღაურდება თანხა და ენახება მის ანგარიშზე, შეიძლება გამოყენებული იქნას რეპარაციის მიზნებისათვის თუ ეს განსაზღვრულია სასამართლოს მიერ ან პატიმრის თანხმობა არსებობს.

მისჯილი პატიმრების განათლება

106.1 განათლების სისტემატიური პროგრამები უნარჩვევების ტრენინგების ჩათვლით, პატიმართა საერთო განათლების გაღრმავებისა და პატიმრების წახალისებისათვის დანაშაულის გარეშე ცხოვრების თაობაზე უნდა იყოს რეჟიმების ძირითადი ნაწილი.

106.2 უნდა მოხდეს ყველა მისჯილი პატიმრის წახალისება, რათა მონაწილეობა მიიღონ საგანმანათლებლო პროგრამებში.

106.3 საგანმანათლებლო პროგრამები მისჯილი პატიმრებისათვის უნდა იყოს განხორციელებული მათი ციხეში ყოფნის დროის განმავლობაში.

მისჯილი პატიმრების გათავისუფლება

107.1 მისჯილ პატიმრებს უნდა დაეხმარონ, რათა მათ მონაწილეობა მიიღონ სხვადასხვა პროცედურებსა და სპეციალურ პროგრამებში, რომელიც დაეხმარება მათ მოახდინონ ტრასფორმაცია ციხეში ცხოვრებიდან სამართალმორჩილი ცხოვრებისაკენ ნორმალურ საზოგადოებაში.

107.2 იმ პატიმართა შემთხვევაში რომლებიც დიდი ვადით რჩებიან ციხეში, მიღებული უნდა იქნას ზომები რომლებიც თანდათანობით მოახდენს მათ დაბრუნებას თავისუფალ, ჩვეულებრივ საზოგადოებაში.

107.3 ეს მიზანი შეიძლება მიღწეული იქნას ციხეებში გათავისუფლებისათვის მოსამზადებელი პროგრამების არსებობით, ან ნაწილობრივ ან პირობითი გათავისუფლებით ზედამხედველობის ქვეშ ძლიერ სოციალურ დახმარებასთან კომბინაციაში.

107.4 ციხის ადმინისტრაციამ შეიძლება მჭიდროდ ითანამშრომლოს სხვადასხვა სააგენტოებსა და ორგანოებთან, რომლებიც ახორციელებენ ზედამხედველობას და ეხმარებიან გათავისუფლებულ პატიმრებს საზოგადოებაში მათი ადგილის დამკვიდრებაში, განსაკუთრებით კი საყოფაცხოვრებო და სამსახურეობრივ სფეროში.

107.5 ასეთი სოციალური სამსახურების, ან სააგენტოების წარმომადგენლებს უნდა ჰქონდეთ შესაძლებლობა შევიდნენ ციხეში და დაეხმარონ მათ გათავისუფლებისათვის მომზადებაში, აგრეთვე გათავისუფლების შემდგომი გეგმის შემუშავებაში.

ნაწილი IX

წესების განახლება/ახალი რედაქციით შემუშავება

108. ციხის ევროპული წესები შესაძლებელია განახლებულ იქნას რეგულარულად.

შენიშვნა 1. ამ რეკომენდაციების მიღებისას, მე-10 "გ" მუხლის განხორციელებასთან მიმართებაში (რომელიც შეეხება მინისტრთა მოადგილეების შეხვედრების პროცედურებს) დანიის წარმომადგენელმა გააკეთა დათქმა, რითაც დანიის სახელმწიფომ უფლება დაიტოვა თავად განსაზღვროს რეკომენდაციების დანართში მოცემული 43-ე წესის, მე-2 პარაგრაფის მოთხოვნებთან შესაბამისობა. აღნიშნული განაპირობა დანიის ხელისუფლების წარმომადგენლის მოსაზრებამ იმის თაობაზე, რომ მოთხოვნა, რომელიც გულისხმობს პატიმართა განმარტოებით მოთავსებისას მათ ყოველდღიურ მონახულებას ექიმის მიერ, იწვევს ეთიკური თვალსაზრისით სერიოზულ შეშფოთებას სამედიცინო პერსონალის შესაძლო როლის გამო, რაც გამოიხატება პატიმართა სამართლო პატიმრობაში დატოვებისათვის მიზანშეწონილობის დადასტურების სახით.

ქართული თარგმანი შესრულებულია ორგანიზაციის „ციხის საერთაშორისო რეფორმა“ (PRI) მიერ.